

การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
เชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กรกฎาคม 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STUDY OF STATUS OF EDUCATIONAL MANAGEMENT OF CAREER DEVELOPMENT OF
EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF THE NON-FORMAL AND
INFORMAL EDUCATION CHIANG RAI PROVINCE.

ARISA PRAKOBDEE

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

July 2019

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ของ อริสา ประกอบดี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	อริสา ประกอบบตี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ	การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย และศึกษาแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา กศน. อำเภอ จำนวน 18 คน ครู กศน. จำนวน 103 คน และผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 363 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่ามีการดำเนินการในระดับมากทุกด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติการตอบแบบสอบถาม ครู กศน. ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้เข้าร่วมโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) จากการศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านนโยบาย สถานศึกษาควรนำนโยบายสู่การปฏิบัติตามแผนงาน สร้างเครือข่ายร่วมการดำเนินงาน ประชุมชี้แจงนโยบายแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนด้านบุคลากรสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและพัฒนาครูและวิทยากรให้มีความรู้และทักษะในการจัดการศึกษาพัฒนาอาชีพที่หลากหลาย ด้านกระบวนการสถานศึกษาควรมีการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพ ตั้งแต่การสำรวจความต้องการการจัดทำหลักสูตร การคัดเลือกวิทยากร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการนิเทศติดตาม ด้านหลักสูตรสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรที่หลากหลายและมีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและชุมชน ด้านเทคโนโลยีสถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีจัด กระบวนการเรียนรู้และให้ความรู้และฝึกทักษะเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์ ด้านการวัดประเมินผลสถานศึกษาควรมีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย มุ่งการวัดประเมินผลเชิงประจักษ์ และด้านการนิเทศติดตามสถานศึกษาควรดำเนินการนิเทศติดตามแบบมีส่วนร่วม และมีการติดตามผู้เรียนเมื่อเสร็จสิ้นการอบรมอย่างต่อเนื่อง

Title: THE STUDY OF STATUS OF EDUCATIONAL MANAGEMENT OF CAREER DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION CHIANG RAI PROVINCE.

Author: Arisa Prakobdee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Assistant Professor Dr. Sunthon Khlaium

Keyword Education Management for Career Development

ABSTRACT

This research is aimed at to study the conditions of educational management for professional development of educational institutions Under the Office of Non-Formal and Informal Education, Chiang Rai Province And study guidelines for educational management operations for professional development of educational institutions Under the Office of Non-Formal and Informal Education, Chiang Rai Province. Population and sample the research instruments were 18 schools administrators, district administrators, 103 teachers, and 363 project participants. The research instruments were interview forms and questionnaires. Statistics used in data analysis include Frequency distribution, percentage, mean, standard deviation and qualitative data analysis. The study indicated that 1) Education management conditions for professional development of educational institutions Under the Office of Non-Formal and Informal Education, Chiang Rai Province In the overall picture is at a high level. From data analysis, executive interviews Found that there was a high level of action in all aspects Statistical data analysis, questionnaire response. Teachers in the overall level are at a high level. Participants in the overall picture, it is at a high level. 2) Studying guidelines for educational management for professional development of educational institutions under the Office of Non-formal Education and Informal Education in Chiang Rai are as follows: Policy on educational institutions should adopt policies to follow the plan. Create a joint network of operations Meeting to clarify policies for all relevant parties. Personnel, educational institutions should promote and develop teachers and lecturers to have knowledge and skills in the management of various career development. Process. Educational institutions should have quality operations. Since the survey needs Curriculum preparation Selection of speakers Organizing the learning process Measurement, evaluation and supervision. In terms of curriculum, schools should create a variety of courses and develop courses that are consistent with the context and community. Technology Educational institutions should use technology to organize learning processes and provide knowledge and skills training on selling products online. Schools should have a variety of assessments. Focus on empirical assessment and supervision follow-up Educational institutions should conduct supervisory, participatory follow-up. And follow-up students after completing the training continuously.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยการสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอพระขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ซึ่งมีรายนามดังต่อไปนี้ นางคณิงนิตย์ วันนิตย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย นางพรมาดา วงศ์หวั่น ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์ อาจารย์วิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องให้คำแนะนำแก้ไขตรวจสอบเครื่องมือและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่าผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสังกัตสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการออกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

อริสา ประกอบดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กคน. ปี 2561	7
แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง 2561)	8
แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน.....	15
หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพการมีงานทำ	17
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
สรุปกรอบแนวคิด	25
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	27

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
เครื่องมือการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร	33
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของครู กคน.....	36
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ.....	50
บทที่ 5 บทสรุป.....	66
สรุปผลการวิจัย	66
อภิปรายผลการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	78
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	79
ภาคผนวก ค ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	96
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	101
ประวัติผู้วิจัย	102
บรรณานุกรม	103
ประวัติผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา.....	33
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครู กคน.....	36
ตาราง 3 แสดงความคิดเห็นของครู กคน.ต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เชียงราย ในภาพรวม.....	37
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านนโยบาย.....	38
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ.....	40
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ.....	42
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ.....	44
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ.....	45
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ.....	47
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศติดตาม.....	49
ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการ.....	50

ตาราง 12 แสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม.....	52
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านนโยบาย.....	53
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร.....	55
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ.....	57
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านหลักสูตร.....	59
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านเทคโนโลยี.....	60
ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการวัดประเมินผล.....	62
ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศติดตาม.....	64

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง “กลุ่มสนใจ”	12
ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง “รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ”	14
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	26

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของประเทศที่มุ่งยกระดับคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งเป็นโจทย์ของกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาการศึกษาของชาติและปักหมุดไปข้างหน้าเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ ให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ พัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกใช้บริการทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีนโยบายในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการเร่งสร้างโอกาสอาชีพและการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานโดยให้แรงงานทั้งระบบ มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ขานรับต่อนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว ด้วยการกำหนดภารกิจในการที่จะเพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียม ยกกระดับคุณภาพการศึกษา โดยปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ปฏิรูปครู รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ โดยเน้นผลิตและพัฒนาากำลังคนระดับกลางและระดับสูงที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาว รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเร่งสร้างสังคมที่มีคุณภาพ โดยการขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในระยะยาว ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความมั่นคง มั่งคั่งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่ประเทศจะต้องมี

ทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาวที่ชัดเจน โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งเพื่อผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ในอนาคต

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการงานและอาชีพให้มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนางานระดับพื้นฐาน ระดับกึ่งฝีมือ และระดับฝีมือที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้ให้มีการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการที่หลากหลายและทันสมัย สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง และพัฒนาระบบคลังหลักสูตร ให้ได้มาตรฐานและสะดวกต่อการใช้งานเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561) และในปีงบประมาณ 2561 นโยบายและยุทธศาสตร์จุดเน้นการดำเนินงานซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพตามโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนสู่ “วิสาหกิจชุมชน: ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชนและความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561) ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาด้านพัฒนาอาชีพครอบคลุมทุกตำบลของพื้นที่จังหวัดเชียงราย และจากข้อมูลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีงบประมาณ 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายทั้ง 18 แห่ง พบว่า มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน/ผู้รับบริการ ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 โดยผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ ผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 2 ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา/การให้บริการ ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 คุณภาพวิทยากร ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 คุณภาพหลักสูตรและสื่อ และตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ด้านคุณภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งผลการประเมินตนเองอยู่ในระดับดี จากสภาพปัญหาสถานการณ์ปัจจุบันที่มีเปลี่ยนแปลงทั้งด้านประชากร การเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ซึ่งส่งผลต่อการประกอบอาชีพและ

การดำเนินชีวิตที่ต้องปรับตัวและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด เชียงราย ซึ่งมีบทบาทในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ จึงควรที่จะมีการดำเนินการ ที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้การดำเนินการต้อง สอดคล้องและภายใต้นโยบายที่เกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน

ดังนั้นจากความเป็นมาและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย โดยกำหนดกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อการ พัฒนาอาชีพตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม เพื่อให้ทราบว่ การดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ บรรลุวัตถุประสงค์และความสำเร็จของการ ดำเนินโครงการเกิดขึ้นได้อย่างไร อีกทั้งเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและข้อเสนอแนะมาเป็น แนวทางการดำเนินโครงการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นการ ดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ในปี 2561 และรวมถึง (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561) ตลอดจนแนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2555 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งเอกสาร แนวคิดและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา กศน.อำเภอทั้ง 18 แห่ง จำนวน 18 คน ครู กศน.สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จังหวัดเชียงราย จำนวน 139 คน และผู้ที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 6,448 คน (ข้อมูลจากการจัดสรรปีงบประมาณ 2561 ให้แก่ กศน.ตำบลของสถานศึกษา กศน.อำเภอทั้ง 18 แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครู กศน. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำนวน 103 คน และผู้ที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 363 คน โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgan, 1970) และโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

การศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู กศน. และผู้เข้าร่วมโครงการต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้คำนิยามศัพท์ ดังนี้

สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ที่ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ครู กศน. หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่จัด โครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่บริหารศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ทั้ง 18 อำเภอ

ผู้เข้าร่วมโครงการ หมายถึง ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายโดยการจัดตั้งกลุ่มอาชีพของ ครู กศน. ตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้สำหรับประชาชนให้มีความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ โดยการส่งเสริมรวมกลุ่มอาชีพ สร้างเครือข่ายอาชีพ มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผล และด้านการนิเทศติดตาม

ด้านนโยบาย หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน กิจกรรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ด้านบุคลากร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ได้แก่ ครู กศน.ตำบล ซึ่งเป็นเจ้าของ/ผู้จัดโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่วิทยากรและผู้เข้าร่วมโครงการ วิทยากร ซึ่งเป็นผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้

ด้านกระบวนการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การวางแผนการดำเนินการสำรวจสภาพปัญหา การประชาสัมพันธ์ การจัดสภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ ระยะเวลาการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน เป็นต้น

ด้านหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับขอบข่ายเนื้อหาและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ด้านเทคโนโลยี หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ด้านการวัดประเมินผล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงานด้านการกำกับควบคุม เพื่อติดตามความก้าวหน้าของกิจกรรมโครงการและหรือประเมินว่าภารกิจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ด้านการนิเทศติดตาม หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ให้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย นำผลการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

2. สถานศึกษาได้ข้อมูลที่ครอบคลุมกระบวนการสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพทั้งในด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ และสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กคศ. ปี 2561
2. แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง 2561)
3. แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
4. หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพการมีงานทำ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. สรุปกรอบแนวคิด

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กคศ. ปี 2561

ผู้วิจัยซึ่งได้ศึกษาเอกสารนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กคศ. ปี 2561 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. นโยบายเร่งด่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนให้มีคุณภาพ ของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนสู่ “วิสาหกิจชุมชน: ชุมชนพึ่งตนเอง ทำได้ ขายเป็น” ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชนและความต้องการของตลาด รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่มในลักษณะวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้ให้กับชุมชน ให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า การทำช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร

2. ภารกิจต่อเนื่อง การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ เกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่อง การจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำและอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนและศักยภาพของแต่ละพื้นที่

แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง 2561)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (2561) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป ทุกกลุ่มวัยได้รับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ด้านการพัฒนาอาชีพทักษะชีวิต พัฒนาสังคมและชุมชนตามหลักปรัชญาคิดเป็นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาอาชีพ หมายถึง การศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าสู่อาชีพ สามารถประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพ ของตนเองได้ โดยพิจารณาถึงความต้องการในการเรียนของแต่ละบุคคล

รูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป ทุกกลุ่มวัยได้รับการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการ ด้านการพัฒนาอาชีพ พัฒนาทักษะชีวิต พัฒนาสังคมและชุมชน ตามหลักปรัชญาคิดเป็นและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีและการจัดการศึกษาต่อเนื่อง 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบกลุ่มสนใจ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่มีการรวมกลุ่มหรือไม่รวมกลุ่ม ดังนี้

1.1 จัดกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจที่มีการรวมกลุ่มกัน ของผู้เรียน ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป หลักสูตรไม่เกิน 30 ชั่วโมง

1.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามภารกิจ เช่น อำเภอเคลื่อนที่ จังหวัดเคลื่อนที่ ฯลฯ ผู้เรียนไม่มีการรวมกลุ่ม สนใจสมัครเรียน ณ สถานที่จัดกิจกรรม หลักสูตรไม่เกิน 5 ชั่วโมง

2. รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักสูตรตั้งแต่ 31 ชั่วโมงขึ้นไป ผู้เรียนตั้งแต่ 11 คนขึ้นไป

3. รูปแบบกิจกรรมฝึกอบรมประชาชน เป็นการอบรม การศึกษาดูงานการจัดเวที ประชาคม หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นการฝึกอบรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ มีเจตคติ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน โดยมีโครงการและหลักสูตรที่มีช่วงระยะเวลาจัดที่แน่นอน ผู้เรียนกลุ่มละ 15 คนขึ้นไป หลักสูตร 1-3 วัน

4. รูปแบบการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เพื่อเป็นการเรียนรู้ของผู้เรียนบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ต้องการเรียนจะรู้ในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือภาคีเครือข่าย

การจัดการศึกษาต่อเนื่องของ สำนักงาน กศน. มี 3 ลักษณะ คือ 1) สถานศึกษาเป็นผู้จัด 2) สถานศึกษาร่วมจัดกับเครือข่าย 3) ภาคีเครือข่ายเป็นผู้จัด โดยสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายเป็นผู้จัด ทั้งนี้เครือข่ายและผู้เรียนต้องมีการทำข้อตกลงร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนจบหลักสูตร

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง ประกอบไปด้วยกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านพัฒนาอาชีพ พัฒนาทักษะชีวิตพัฒนาสังคมและชุมชน และด้านอื่น ๆ ซึ่งมีวิธีการจัด 4 รูปแบบ คือ รูปแบบกลุ่มสนใจ รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ รูปแบบการจัดกิจกรรมฝึกอบรมประชาชน และ รูปแบบเรียนรู้รายบุคคล โดยสถานศึกษามีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ รูปแบบกลุ่มสนใจมี 2 ลักษณะ คือ 1) การจัดตามความสนใจของผู้เรียนที่รวมกลุ่มตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป 2) การจัดโดยผู้เรียนสมัครเรียน ณ สถานที่จัด ซึ่งในแต่ละลักษณะมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจ ลักษณะที่ 1

ลักษณะที่ 1 การจัดการศึกษารูปแบบกลุ่มสนใจ ลักษณะที่เป็นไปตามความสนใจของผู้เรียนที่รวมกลุ่มกันตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการขออนุญาตจัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบกลุ่มสนใจ โดยขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน สถานศึกษาประชาสัมพันธ์กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาหรือสอบถามความต้องการ ความสนใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจภารกิจของสถานศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ เวทีชาวบ้าน ผ่านผู้นำชุมชน หอกระจายข่าว หรือช่องทาง Website facebook LINE เป็นต้น

2. รวมกลุ่มผู้เรียน ประชาชนที่มีความสนใจต้องการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ตรงกันรวมตัวอย่างน้อยกลุ่มละ 6 คนขึ้นไป จัดทำรายชื่อผู้เรียนในใบลงทะเบียน เพื่อประสานสถานศึกษา

3. จัดหาหรือจัดทำหลักสูตร

3.1 สถานศึกษาจัดหาหลักสูตรเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในข้อที่ 2 โดยหลักสูตรต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติหลักสูตร

3.2 สถานศึกษาจัดหาวิทยากร ที่มีความรู้และหรือมีประสบการณ์ในการ จัดการ เรียนรู้และเนื้อหาตามหลักสูตร และให้วิทยากรเขียนใบสมัครเป็นวิทยากรจัดการศึกษา ต่อเนื่อง

4. จัดทำเอกสารขออนุญาตจัดการศึกษาต่อเนื่อง สถานศึกษาจัดทำเอกสารเพื่อขออนุญาตจัดการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อเสนอผู้บริหารสถานศึกษา

5. จัดทำบันทึกขออนุญาตจัดการศึกษาต่อเนื่อง
  6. สถานศึกษา กศน.อำเภอ ดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งการจัดกิจกรรมเสนอต่อสำนักงาน กศน.จังหวัด ก่อนการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 1 สัปดาห์
  7. จัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
  8. จัดทำหลักฐานการจบหลักสูตร วิทยากรรวบรวมหลักฐานการเข้าเรียนของผู้เรียนแต่ละครั้ง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการจบหลักสูตร เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติการจบหลักสูตร และออกหลักฐานการจบหลักสูตรตามแบบวุฒิบัตรผู้ผ่าน
  9. เบิกค่าใช้จ่าย สถานศึกษารวบรวมและจัดทำหลักฐานเบิกค่าใช้จ่ายโดยเบิกจ่ายให้เป็นไปตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด
  10. รายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งผู้ที่รับผิดชอบจัดทำรายงานผลการดำเนินงานจัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบกลุ่มสนใจ เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา บันทึกในระบบ DMIS และตามที่สำนักงาน กศน. แจ้ง
  11. การนิเทศ ติดตามผล แบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา ดังนี้
    - 11.1 นิเทศ ติดตามผลระหว่างจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยคณะกรรมการ นิเทศภายในสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศ ติดตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ของวิทยากรให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ตามประเด็นการนิเทศติดตามสรุปรายงานผลการนิเทศ ติดตามต่อผู้บริหารสถานศึกษา
    - 11.2 นิเทศ ติดตามผลหลังเสร็จสิ้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาดำเนินการนิเทศติดตามการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ของผู้จบหลักสูตรหลังเสร็จสิ้นการเรียนภายในระยะเวลา 1 เดือน และสรุปรายงานผลการนิเทศ ติดตามต่อผู้บริหารสถานศึกษา
- การจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจ ลักษณะที่ 2
- ลักษณะที่ 2 การจัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบกลุ่มสนใจ ที่จัดในลักษณะของการจัดกิจกรรม โดยผู้เรียนสมัครเรียน ณ สถานที่จัด สถานศึกษาจัดเตรียมวิทยากรและวัสดุอุปกรณ์ เช่น อำเภอเคลื่อนที่ จังหวัดเคลื่อนที่ การร่วมจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นจัดกิจกรรม โดยมีขั้นตอน การดำเนินการ ดังนี้
1. วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเรียนรู้เบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมายสถานศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชน และความต้องการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายจากข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ตามบริบทของพื้นที่ และกิจกรรมเฉพาะกิจ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

เช่น วิเคราะห์เอกสาร การทำเวทีประชาคม เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

2. จัดทำและจัดทำหลักสูตร และจัดทำวิทยากร สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จากข้อ 1 หรือจัดทำหลักสูตร (กรณีที่ไม่มี) โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติหลักสูตร รวมทั้งจัดทำวิทยากรพร้อมรับสมัครวิทยากร

3. ขออนุญาตจัดการศึกษาต่อเนื่อง แต่งตั้งวิทยากรและจัดทำวัสดุอุปกรณ์

4. แจ้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดทำหนังสือแจ้งหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบกลุ่มสนใจ เสนอให้สำนักงาน กศน.จังหวัด ทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการนิเทศติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้

5. จัดกระบวนการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.1 วิทยากรจัดทำแผนการจัดเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย บัญชีลงเวลาของผู้เรียน/บัญชีลงเวลาของวิทยากร แบบประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมินความพึงพอใจ

5.2 สถานศึกษา นิเทศติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ของวิทยากรให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

6. จัดทำหลักฐานการจบหลักสูตร วิทยากร รวบรวมหลักฐานการเข้าเรียน การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนผู้จบหลักสูตร เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติการจบหลักสูตร และออกหลักฐานการจบหลักสูตรตาม

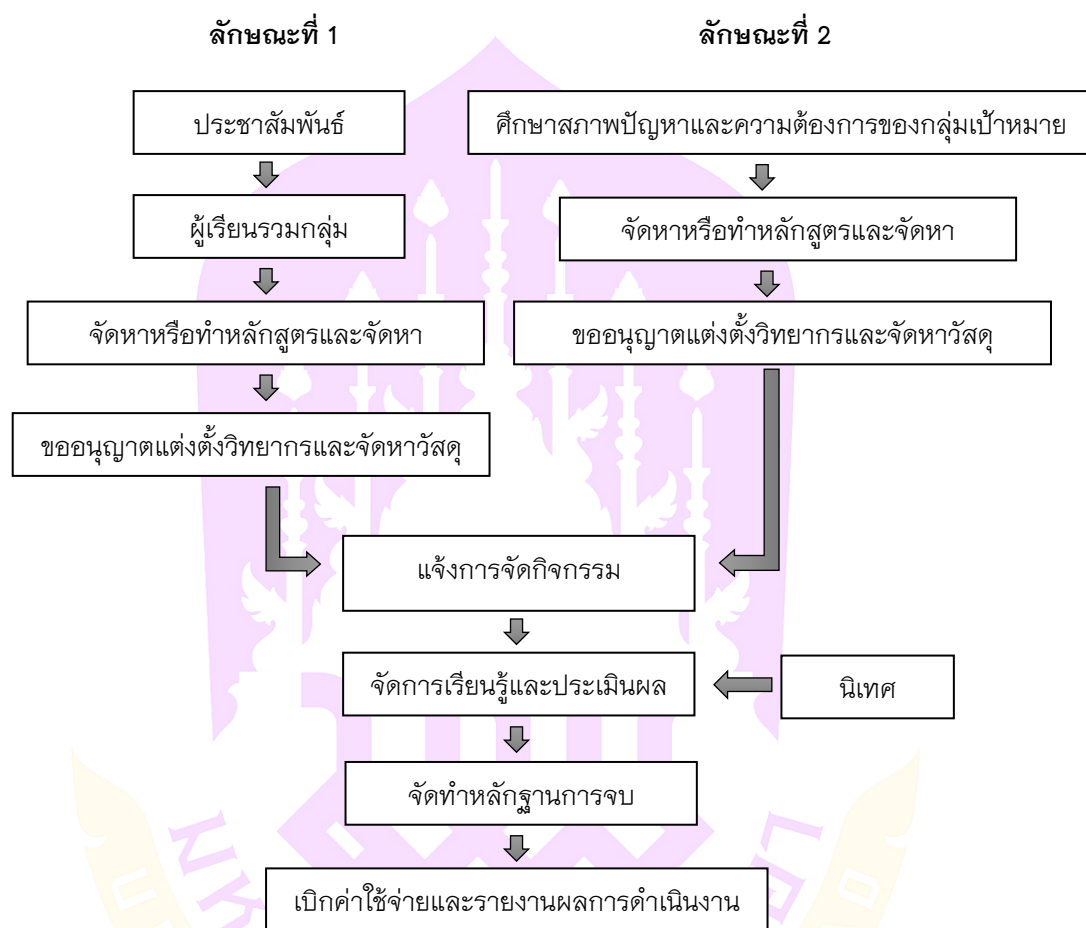
7. การเบิกค่าใช้จ่าย สถานศึกษารวบรวมและจัดทำหลักฐานเบิกค่าใช้จ่ายโดยเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหน่วยงานต้นสังกัดตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

8. รายงานผลการดำเนินงาน จัดทำรายงานผลการดำเนินงานจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจทั้ง ปริมาณ และคุณภาพเป็นเอกสารและในระบบ DMIS และตามที่สำนักงาน กศน. แจ้ง

9. การนิเทศ ติดตามผล

9.1 นิเทศ ติดตามผลระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศติดตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ของวิทยากรให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ ตามประเด็นการนิเทศติดตามและสรุปรายงานผลการนิเทศต่อผู้บริหารสถานศึกษา

9.2 นิเทศติดตามผลหลังเสร็จสิ้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาดำเนินการนิเทศติดตามการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ของผู้จบหลักสูตรหลังเสร็จสิ้นการเรียนภายในระยะเวลา 1 เดือน และสรุปรายงานผลการนิเทศติดตามต่อผู้บริหารสถานศึกษา

ภาพ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง “กลุ่มสนใจ”

การจัดการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ (หลักสูตรตั้งแต่ 31 ชั่วโมงขึ้นไป)

1. สืบหาความต้องการ/ประชาสัมพันธุ์/รับสมัคร ครู กศน.ตำบล หรือผู้ที่สถานศึกษามอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ การสืบหาความต้องการและสนใจของกลุ่มเป้าหมาย ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น เคาะประตูบ้าน/แจกแผ่นพับ เสียงตามสาย/ออกอากาศทางวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์/เฟสบุ๊ก เวทีชาวบ้าน รายงานการประชุม และอื่น ๆ ตามบริบทของพื้นที่ หรือนำข้อมูลจากแผนจุดภาคของ กศน.ตำบล มาใช้โดยรับสมัครผู้ที่มีความต้องการสนใจด้านอาชีพในเรื่องเดียวกันตั้งแต่ 11 คนขึ้นไป และได้ใช้หลักสูตรในการจัดชั้นเรียน

วิชาชีพตั้งแต่ 31 ชั่วโมงขึ้นไป ซึ่งต้องใช้แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ แบบสำรวจความต้องการ การศึกษาต่อเนื่อง ใบสมัครผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

2. จัดหา/จัดทำหลักสูตร และจัดหาวิทยากร

2.1 การจัดหาหรือจัดทำหลักสูตร ดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

2.1.1 จัดหาหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาพร้อมระบุจำนวนชั่วโมงในหลักสูตร และเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติ ใช้หลักสูตร

2.1.2 กรณีที่ไม่มีหลักสูตรอยู่เดิม ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร ที่สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน พร้อมระบุจำนวนชั่วโมงในหลักสูตร ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการสถานศึกษาและเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติใช้หลักสูตรตาม แบบฟอร์มแบบเขียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

2.2 จัดหาวิทยากรให้ตรงตามเนื้อหาหลักสูตร วิทยากรควรเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิหรือ เกียรติบัตรรับรองโดยมีหลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะใน สาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น เป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ออกคำสั่งตามแบบฟอร์มใบสมัครวิทยากรการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง

3. การจัดตั้งกลุ่ม/แต่งตั้งวิทยากร/จัดหาวัสดุอุปกรณ์ สถานศึกษาดำเนินการจัดตั้ง กลุ่มชั้นเรียนวิชาชีพตามแบบฟอร์ม เสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุญาตจัดตั้งกลุ่ม

4. การจัดการเรียนรู้/วัดและประเมินผล

5. การจบหลักสูตรและออกหลักฐานการจบหลักสูตรแก่ผู้เรียน วิทยากร รวบรวม หลักฐานการเข้าเรียนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่ ของสถานศึกษาเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติการจบหลักสูตรและออกหลักฐาน เช่น ใบสำคัญผู้ผ่านการ เรียน

6. การรายงานผลการดำเนินงาน จัดทำรายงานผลการดำเนินงานจัดการศึกษา ต่อเนื่องรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในระบบ DMIS

7. การเบิกค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ ให้ดำเนินการ เบิกจ่าย ดังนี้

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร เบิกจ่ายชั่วโมงละ ไม่เกิน 200 บาท

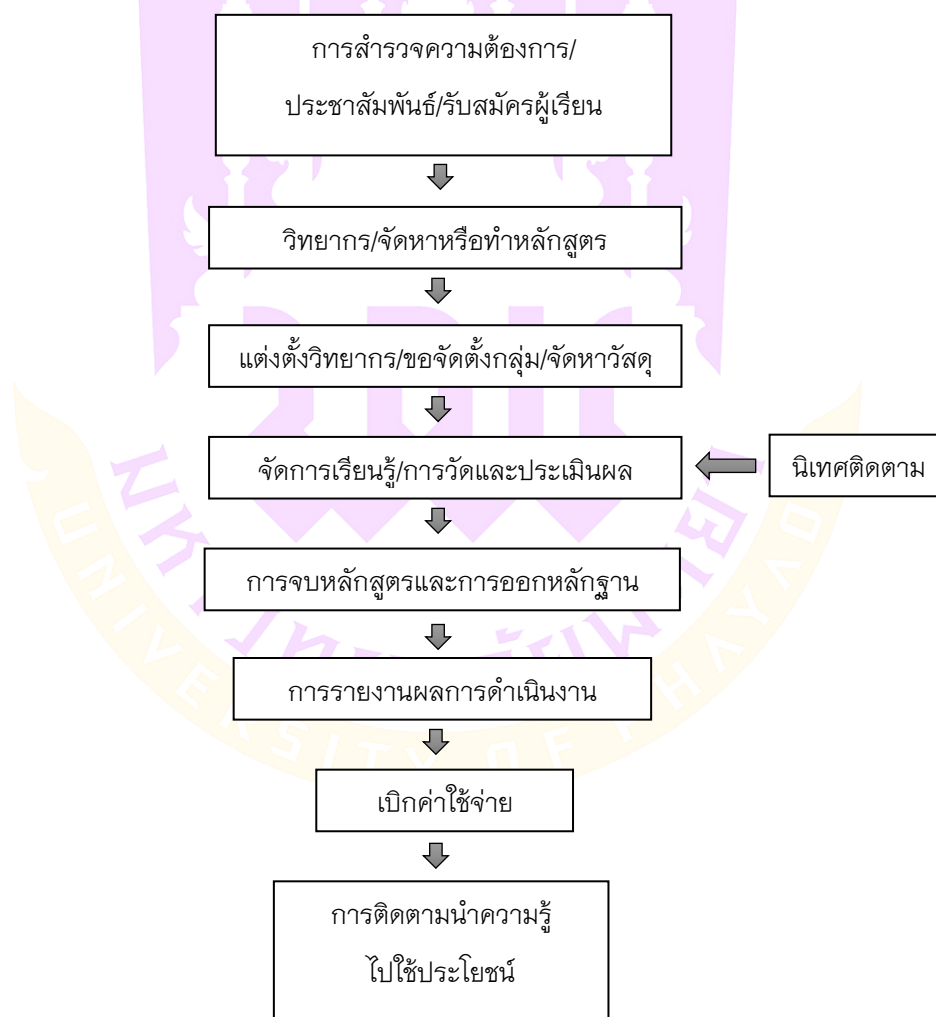
7.2 ค่าวัสดุฝึกวิชาชีพ ผู้เรียนตั้งแต่ 11 คน ขึ้นไป หลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป จ่ายเป็น ค่าวัสดุไม่เกิน 5,000 บาท และหากรายวิชาชีพใดมีความจำเป็นต้องใช้ค่าวัสดุเกินกว่าที่กำหนด

ให้ขอความเห็นชอบต่อผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด โดยผ่านคณะกรรมการที่สำนักงาน กศน.จังหวัด แต่งตั้งเพื่อพิจารณาตามความเหมาะสมและสภาพจริงภายในวงเงินงบประมาณและเป้าหมายที่ได้รับจัดสรร เอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือราชการการขออนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณ บันทึกข้อความขออนุมัติเบิกเงินงบประมาณ สรุปงบบหน้าการเบิกเงินใบสำคัญรับเงิน และแบบคำขอรับเงินผ่านธนาคาร

8. การนิเทศ ติดตามผล

8.1 การนิเทศ ติดตามผลระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้

8.2 การนิเทศ ติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษามีหน้าที่ติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหลังการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายใน 1 เดือน ตามแบบติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง “รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ”

แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้อาชีพให้แก่ประชาชนที่ว่างงานหรือประชาชนที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิมให้มีอาชีพมีงานทำและมีรายได้ เกิดขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี 2555 ได้จัดตั้งขึ้นโดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555) ซึ่งทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนบรรลุตามเป้าหมาย สำนักงาน กศน. จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานให้หน่วยงานและสถานศึกษา ใช้เป็นแนวปฏิบัติดังนี้

1. การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1.1 การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับจังหวัด เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดแสดงผลงาน/สาธิต การฝึกประกอบอาชีพ และจำหน่ายผลผลิตของผู้เรียนที่ผ่านการสอน/ฝึกอบรมในหลักสูตรอาชีพเพื่อการมีงานทำของ กศน.อำเภอทุกแห่งภายในจังหวัดนั้น ซึ่งต้องเตรียมสถานที่และผู้รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น

1.2 การจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอ ซึ่งศูนย์อาชีพชุมชนอำเภอเป็นศูนย์กลางการจัดแสดงผลงาน/สาธิต การฝึกประกอบอาชีพและจำหน่ายผลผลิตของผู้เรียนภายในอำเภอ เป็นสถานที่ฝึกทักษะอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพมีงานทำและมีรายได้ ซึ่งศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนระดับอำเภอมีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และบุคลากรเพื่อขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง

2. แนวปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.1 จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงาน สถานศึกษาต้องศึกษา รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น จัดเวทีชาวบ้านและเสนอแผนพัฒนาเพื่อขออนุมัติหลักการจากสำนักงาน กศน.จังหวัด เมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณสนับสนุน สถานศึกษาจัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ส่งให้สำนักงาน กศน.จังหวัด เพื่ออนุมัติให้ดำเนินการตามแผน

2.2 การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยสถานศึกษาเป็นผู้ที่กำหนดคุณสมบัติผู้ที่เข้ารับการอบรมและแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก

2.3 หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไว้ให้ครบตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเอง หลักสูตรกลางที่สำนักงาน กศน.จัดทำขึ้น หลักสูตรที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน.สร้างขึ้น หรือหลักสูตรของสถานศึกษาอื่นที่ไม่สังกัดสำนักงาน กศน.หรือหน่วยงานอื่น

2.4 การคัดเลือกวิทยากร สถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของวิทยากร จากภูมิปัญญาท้องถิ่น/ผู้มีความเชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพนั้น มีวุฒิปับตร/เกียรตินับตรรับรองคุณสมบัติมีความรู้ความสามารถ และสถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งวิทยากร

2.5 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาเสนอแผนการจัดการเรียนรู้/ฝึกอบรมแก่สำนักงาน กศน.จังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ สถานศึกษาดำเนินการจัดสอน/ฝึกอบรมอาชีพตามหลักสูตรตามแผนที่กำหนด ประเมินผลก่อนและหลังการเรียนรู้/ฝึกอบรม

2.6 การออกหลักฐาน สถานศึกษาจัดทำทะเบียนทางการศึกษา ตามระเบียบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พร้อมออกวุฒิปับตรให้แก่ผู้จบหลักสูตร

2.7 การรายงานผล ต้องมีการรายงานการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในทุกระดับ ตั้งแต่วิทยากรรายงานผลการจัดการเรียนรู้/ฝึกอบรมตามหลักสูตรตามแผนการจัดอบรมตามแบบประเมินและรายงานผลการจบหลักสูตรผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานรายงานผลผู้ผ่านการเรียน/การฝึกอบรมจนจบหลักสูตรให้แก่สถานศึกษา สถานศึกษารายงานผลการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้แก่สำนักงาน กศน.จังหวัด ตามระยะเวลาที่กำหนด และสำนักงาน กศน.จังหวัดรายงานผลการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนให้แก่สำนักงาน กศน. ทราบเป็นรายไตรมาส

2.8 ผู้รับผิดชอบโครงการ สถานศึกษาจัดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน โดยแต่งตั้งจากข้าราชการครู ครูอาสาสมัคร หรือครู กศน.ตำบล

2.9 การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนดำเนินการทั้งใน 3 ระดับ 1) ระดับสถานศึกษาดำเนินการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงาน กศน.จังหวัดทราบเป็นรายไตรมาส 2) ระดับสำนักงาน กศน.จังหวัด ดำเนินการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของอำเภอให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงาน กศน.ทราบเป็นรายไตรมาส 3) ระดับสำนักงาน กศน. ดำเนินการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการปฏิบัติงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของหน่วยงานในสังกัดให้เป็นไปตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และรายงานผลการดำเนินงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทราบ

หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพการมีงานทำ

จากนโยบายและยุทธศาสตร์ “2555” ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีนโยบายเน้นในเรื่องของการจัดการศึกษาเพื่อการมีอาชีพ มีรายได้และมีงานทำ โดยมีเป้าหมายในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในทุก ๆ ด้านในระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้สามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้หน่วยงานและสถานศึกษาแต่ละแห่งศึกษา 5 ศักยภาพของตนเองในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ ศักยภาพด้านภูมิอากาศ ศักยภาพด้านภูมิประเทศ ศักยภาพด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณี และศักยภาพด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อจัดการศึกษาในระดับพื้นที่ (Area Based) และพัฒนา 5 กลุ่มอาชีพใหม่คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง ให้สอดคล้องมีศักยภาพและสามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก ประกอบด้วย ทวีปเอเชีย ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกา ทวีปออสเตรเลีย และทวีปแอฟริกา ซึ่งนโยบายดังกล่าวต้องการให้เกิดการบูรณาการในการจัดการศึกษาทุกระดับตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยให้องค์กรและหน่วยงานทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ (จังหวัด) ทั้งภาคการศึกษา ภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการรายใหญ่ รายย่อย ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน เน้นให้การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาคน พัฒนางานและสร้างอาชีพเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555)

ดังนั้นเพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) ได้ปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยจัดให้มีศูนย์ฝึกอาชีพในชุมชน และใช้สถานศึกษา กศน. เป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ จัดทำเวทีประชาคมในระดับจังหวัด ซึ่งเพื่อกำหนดกรอบอาชีพของจังหวัด และจัดทำเวทีประชาคมในระดับอำเภอ โดยการวิเคราะห์ศักยภาพหลัก 5 ด้าน นำข้อมูลความต้องการด้านอาชีพของทุกตำบลและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพิจารณาร่วมกับกรอบหลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของจังหวัด ซึ่งเพื่อกำหนดเป็นกรอบหลักสูตรอาชีพของอำเภอ

การพัฒนาหลักสูตรต้องสอดคล้องกับกลุ่มอาชีพใหม่ 5 กลุ่ม คือ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง โดยการพัฒนาเนื้อหาสาระที่มีองค์ความรู้ครบวงจร ประกอบด้วย โครงสร้างของหลักสูตร 4 ตอน คือ ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ และการจัดทำโครงการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนการสอน เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ในส่วนของการฝึกปฏิบัติ เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านอาชีพ รวมทั้งการเรียนหรือศึกษาดูงานในสถานประกอบการจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพอย่างครบวงจร วิทยากรที่จัดการเรียนการสอน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญในอาชีพ หรือเป็นผู้ที่ประกอบการในอาชีพนั้น ๆ

การวัดและประเมินผล ผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องมีความรู้พื้นฐานทางวิชาการตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จะต้องมีทักษะความชำนาญทางด้านวิชาชีพ มีทักษะการทำงาน รวมถึงไปถึงทักษะของการเป็นผู้ประกอบการเพื่อความสามารถในการสร้างงานและการสร้างอาชีพใหม่ โดยที่ไม่ลืมทักษะชีวิตและเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมด้วย

ซึ่งในระยะแรก สำนักงาน กศน.ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการทำงานทำ จำนวน 35 หลักสูตร ใน 5 กลุ่มอาชีพ อาทิเช่น 1) กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ หลักสูตรการทำปุ๋ยชีวภาพ หลักสูตรการปลูกพืชผักเกษตรอินทรีย์ธรรมชาติ 2) กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม ได้แก่ หลักสูตรการทำเฟอร์นิเจอร์ชุดรับแขกจากยางรถยนต์ หลักสูตรการทำอิฐบล็อกประสาน 3) กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ ได้แก่ หลักสูตรธุรกิจกาแฟโบราณ หลักสูตรธุรกิจขนมไทย 4) กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ หลักสูตรศิลปะประดิษฐ์จากกระป๋อง หลักสูตรภาชนะสวยด้วยการเพ้นท์ และ 5) กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ได้แก่ หลักสูตรการติดตั้งระบบไฟฟ้าภายในอาคาร หลักสูตรการซ่อมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

สำนักงาน กศน.ได้ส่งเสริมและมีภารกิจด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยมีการจัดให้เป็นรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ด้านจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2560) ซึ่งกล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุดการศึกษาช่องทางการประกอบอาชีพ (อช11001) ดังนี้

1. ความสำคัญและความจำเป็นในการประกอบอาชีพ

อาชีพ หมายถึง การประกอบอาชีพที่มีรายได้ตอบแทนโดยใช้แรงงาน ความรู้ ทักษะ อุปกรณ์ เครื่องมือ สถานที่ วิธีการ ต้องเป็นอาชีพสุจริต และไม่มีผลเสียต่อชุมชนสังคม และประเทศชาติ

มนุษย์เราจำเป็นต้องมีปัจจัยต่าง ๆ เพื่อต้องการดำรงชีวิต เช่น มีที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคต่าง ๆ ซึ่ง 4 อย่างนี้ จะเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตทั่วไป

แต่บางคนก็อาจมีความจำเป็นอื่น ๆ เช่นรถยนต์ โทรศัพท์มือถือ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการประกอบอาชีพ หรือความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน การมีปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงิน ซึ่งก็คือความสามารถในการหารายได้ของแต่ละบุคคล

2. อาชีพในชุมชน

การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ โดยเฉพาะการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน ได้แก่ การเกิดอาชีพใหม่ หรือการอนุรักษ์อาชีพเดิมให้อยู่ในท้องถิ่น ดังนี้

1. การสร้างอาชีพจากช่องว่างระหว่างอาชีพ โดยอาศัยช่องว่างระหว่างอาชีพ 2 อาชีพ เช่น อาชีพขายลำไยไฟ โดยซื้อจากแหล่งปลูกไปขายให้แหล่งทำเครื่องจักสาน
2. การสร้างอาชีพจากผลของการประกอบอาชีพ โดยอาศัยผลพลอยซึ่งได้มาจากอาชีพเดิม เช่น ทำภาชนะใส่ของจากทางมะพร้าว จากต้นมะพร้าวที่ปลูกเป็นอาชีพอยู่แล้ว
3. การสร้างอาชีพจากทรัพยากรท้องถิ่น เป็นการสร้างอาชีพใหม่ โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำอิฐจากดินเหนียวที่มีอยู่ในท้องถิ่น
4. การสร้างอาชีพจากความต้องการของตลาด ซึ่งเป็นการสร้างอาชีพใหม่ ๆ โดยข้อมูลทางการตลาด เช่น เลี้ยงกบเพราะตลาดมีความต้องการมาก หรือปลูกผักปลอดสารพิษ
5. การสร้างอาชีพที่ขาดแคลนในท้องถิ่น เป็นการสร้างอาชีพใหม่ โดยอาศัยข้อมูลท้องถิ่น เช่น อาชีพรับซ่อมมอเตอร์ไซด์เกิดขึ้นเพราะช่างในหมู่บ้านขาดแคลน
6. ประกอบอาชีพตามบรรพบุรุษ
7. ประกอบอาชีพตามสภาพภูมิประเทศ ซึ่งประเทศไทยประกอบด้วยสภาพพื้นที่ที่เป็นภูเขา ที่ราบลุ่ม ที่ดอน ดังนั้นการประกอบอาชีพขึ้นกับสภาพและพื้นที่ด้วย
8. ประกอบอาชีพตามนโยบายของรัฐหรือผู้ประกอบการ ซึ่งในพื้นที่ไม่เคยทำมาก่อน เช่น นำยางพาราไปปลูกทางภาคอีสาน

3. ช่องทางเข้าสู่อาชีพ

ความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ การมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ เป็นการศึกษาระบวนการผลิต กระบวนการตลาดและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และนำมาพิจารณาว่าอาชีพนั้นจะสาสมารถยึดมาเป็นอาชีพตนเองได้หรือไม่ ดังนั้นการมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพเท่ากับการมีวิสัยทัศน์กว้างไกลจะทำให้สามารถลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

การจัดการการผลิต เป็นการเตรียมความพร้อมในการผลิตสินค้าหรือการบริการ โดยการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในกิจกรรมการผลิต เพื่อให้การผลิตสินค้า/บริการต่าง ๆ

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือต้นทุนต่ำและรายได้สูง ได้สินค้าที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด การจัดการการผลิต เน้นไปที่การทำแผนต่าง ๆ ซึ่งแผนที่จำเป็นต่อการผลิตสินค้า ได้แก่ แผนการเลือกผลิตสินค้า แผนการเลือกทำเลที่ตั้ง แผนการใช้แรงงาน วางแผนการใช้ทุน วางแผนการกำหนดจำนวนการผลิต ประมาณการผลตอบแทนที่ได้จากการผลิตสินค้า

การจัดการตลาด หมายถึง การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน และการควบคุม การดำเนินงานการตลาดจากผู้ผลิตถึงผู้บริโภค โดยมีผลประโยชน์จากการเปลี่ยนกับกลุ่มผู้ซื้อ หน้าที่การตลาด เป็นกิจกรรมการตลาดที่ทำให้สินค้าหรือบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น

1. การแลกเปลี่ยน โดยการซื้อ-ขาย
2. การกระจายสินค้าเกี่ยวข้องกับขนส่ง การเก็บรักษา
3. การอำนวยความสะดวกทางการตลาด เช่น ข้อมูลทางการตลาด ข้อมูลเกี่ยวกับ

ผู้บริโภค

4. การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพตามปรัชญา “คิดเป็น”

ปรัชญา “คิดเป็น” เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีพื้นฐานชีวิตที่แตกต่างกัน มีวิธีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน มีความต้องการที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนล้วนต้องการที่จะมีความสุขเหมือนกัน จึงต้องมีกระบวนการเพื่อให้เกิดความสุข คือ กระบวนการคิดเป็น โดยมีฐานข้อมูลด้านวิชาการ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และข้อมูลของตนเองมาเป็นตัวการในการช่วยตัดสินใจ ดังนั้นการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ จึงอาศัยข้อมูลประกอบการตัดสินใจ 3 ด้าน คือ

1. ข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับตนเอง คือ ข้อมูลของสิ่งต่าง ๆ อันที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพที่ตนมีอยู่ขณะนั้น อาจแบ่งเป็นดังนี้

1.1 ปัจจัยการผลิต เช่น เงินทุน ที่ดิน แรงงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ

1.2 ความถนัดของแต่ละคน การที่จะประกอบอาชีพให้ได้ผลดีจะต้องพิจารณา

ถึงความถนัดของตนเองด้วยเสมอ

1.3 ความรักและความจริงใจ มักจะเป็นแรงผลักดันทำให้เกิดความมานะอดทน

2. ข้อมูลซึ่งเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสังคม คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราหรือที่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้องที่จะส่งผลดี ต่อการประกอบอาชีพของตน เช่น ทำเล ตลาด ส่วนแบ่งของตลาด ทรัพยากรที่เอื้อในท้องถิ่น แหล่งความรู้ตลอดจนผลที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน หากเลือกอาชีพนั้น ๆ

5. ความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพ

เมื่อตัดสินใจว่าจะประกอบอาชีพใดแล้ว เพื่อให้เกิดความมั่นใจและเชื่อมั่นว่าอาชีพที่เลือกนั้นจะสามารถดำเนินการได้ตลอดรอดฝั่ง จำเป็นต้องวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ ควรตรวจสอบในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนทำให้ธุรกิจล้มเหลวได้ ได้แก่ ครอบคลุม สังคม ชุมชนตลาด ความพร้อมของปัจจัยการผลิต ความยากง่ายในการดำเนินงาน

1. ครอบคลุม ซึ่งมีส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ต้องมีความคิดเห็นตรงกัน มีการร่วมคิดร่วมทำ
2. สังคม ชุมชน หมายถึง สถานที่ประกอบอาชีพ สังคม ชุมชน ยอมรับหรือไม่ ควรเป็นอาชีพที่ไม่ส่งผลเสียแก่ชุมชน
3. ตลาด หมายถึง สถานที่เตรียมรองรับสินค้าซึ่งได้จัดเตรียมไว้จะใช้กลยุทธ์ทางการตลาดอย่างไรจึงใจลูกค้า
4. ความพร้อมของปัจจัยการผลิต เช่น เงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ วัตถุดิบ
5. ความยากง่ายในการดำเนินงาน ควรเตรียมศึกษาข้อมูลไว้ล่วงหน้าเพื่อเตรียมความพร้อม

6. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในชีวิตที่ต่างกัน เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคลและชุมชนสอดคล้องกับวิถีชีวิต โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ สร้างเครือข่าย มีระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมี 4 ประเภท คือ

1. การฝึกทักษะอาชีพ โดยจัดการศึกษาด้านอาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการอาชีพ
2. การเข้าสู่อาชีพ เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้สามารถคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่อาชีพ
3. กลุ่มพัฒนาอาชีพ เป็นการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่มที่มีอาชีพประเภทเดียวกันให้สามารถพัฒนาปริมาณและคุณภาพผลผลิตเข้าสู่การจำหน่ายมีรายได้ยิ่งขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม
4. การพัฒนาด้วยเทคโนโลยี เป็นการให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่ต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอาชีพและศักยภาพของตนเองและกลุ่ม

การจัดการศึกษาอาชีพทั้ง 4 ประเภท เป็นกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องทั้งการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ มิได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด เช่น เมื่อเรียนพัฒนาอาชีพ อาจจะต้องการความรู้ ทักษะอาชีพบางอย่างที่มีเสริมให้อาชีพที่ดำเนินการอย่างมีคุณค่ามากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พนัสเดช คะอังกูร (2554) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ วิทยาลัยการอาชีพกุมภวาปี อําเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า การใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้เหมาะสม โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยครูที่ปรึกษาแผนกช่างไฟฟ้ากำลังระดับชั้น ปวช.1 ซึ่งต้องพัฒนาเพิ่มในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน ครูที่ปรึกษาแผนกช่างไฟฟ้าระดับชั้น ปวช.2 ต้องพัฒนาเพิ่มในด้านการเตรียมการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน

ทรงกรด เหล็กสมบูรณ์ (2555) ได้ศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเชียงใหม่ และจากผลการศึกษานั้นพบว่า การจัดการศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก คือ 1. รูปแบบการจัดการศึกษา มีลักษณะดังนี้ 1) เป้าหมายการจัดการศึกษา มี 3 ระดับ คือ ระดับนโยบาย ระดับบุคคล และระดับสังคม 2) รูปแบบการดำเนินงานประกอบด้วยลักษณะการจัดการศึกษา วิธีการจัดการศึกษา การเทียบโอนประสบการณ์ และการสนับสนุน 3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาระหน้าที่ ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน โดยมีหน่วยงานสนับสนุน ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งหน่วยงานรัฐด้านแรงงาน สถานประกอบการและสมาคมหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องด้านวิชาชีพ สถาบันครอบครัวและชุมชนต่าง ๆ และสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่สำคัญ คือ การสร้างเครือข่ายองค์กรร่วมกันและให้ความร่วมมือด้านต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ 2. หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ควรีลักษณะดังนี้ 1) หลักสูตรการจัดการศึกษาประกอบด้วย

จุดมุ่งหมาย ลักษณะหลักสูตร เนื้อหาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผล
 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการของกระบวนการ การจัดการกระบวนการ
 เรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี และการประเมินผล 3. การประเมินผล
 การจัดการเรียนรู้ ควรประกอบด้วย หลักการ วิธีการและการดำเนินการ 4. กระบวนการเข้าสู่อาชีพ
 ควรประกอบด้วย พื้นฐานทางการศึกษาและอาชีพ การรับรู้ การตัดสินใจและการดำเนินงาน

ศิริรัตน์ ขจรโพธิ์ (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา กศน.อำเภอแวงน้อย ที่มี
 ต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อที่ศึกษาความพึงพอใจ
 ของนักศึกษา กศน.อำเภอแวงน้อย ซึ่งมีต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษา กศน.อำเภอแวงน้อย ต่อการจัดกิจกรรมการศึกษา
 เพื่อพัฒนาอาชีพ และจากผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อ
 พัฒนาอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
 เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา
 เป็นด้านผู้สอน อยู่ในระดับมากและด้านหลักสูตรเนื้อหา อยู่ในระดับมาก และด้านการจัดการ
 เรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

รัตนภรณ์ ปานแก้ว (2557) ได้ศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงใน
 สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ
 สภาพการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัด
 สงขลา ในกลุ่มครูผู้สอนที่มีการศึกษาและประสบการณ์การสอนต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า การวัด
 และประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลาในภาพรวมทุก
 ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

พาสณา ชลบุรีพันธ์ (2559) ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถ
 ในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความ
 ต้องการและนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิด
 ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและศึกษาความสามารถของครูในการพัฒนาทักษะการคิด
 ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ระเบียบวิธีเชิงผสม (Mixed Methods) มีทั้งการศึกษา
 เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการ
 สอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน
 ระดับมาก

ดวงกมล โพธิ์นาค (2559) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 และซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ณรงค์ อภัยใจ (2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา จากผลการศึกษาพบว่า สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและสภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือการวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล ซึ่งมีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มีเงื่อนไขความสำเร็จ 2 เงื่อนไข คือ 1) หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุน อย่างต่อเนื่องมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมากที่สุดและ 2) มีองค์กรภายนอกที่ให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และผลการประเมินรูปแบบและมีประโยชน์ ในระดับมาก

สำเร็จ ชูรัชย์, จิรวัดณ์ วรณโรจน์ และสุนทร อมารัตน์ (2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ซึ่งมีผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มี 3 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1 ซึ่งเป็นหลักการนิเทศในแบบมีส่วนร่วม โดยใช้หลักการเสริมพลังอำนาจ หลักการพัฒนาบุคลากร หลักการมีส่วนร่วม และหลักการพัฒนาคุณภาพของงาน โดยองค์ประกอบที่ 2 ที่ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศ โดยใช้กระบวนการวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน การลงมือปฏิบัติงาน และการสร้างเสริมกำลังใจ ส่วนองค์ประกอบที่ 3 เป็นประสิทธิภาพของการนิเทศภายใน ซึ่งมา

จากผลการพัฒนาบรรลุปเป้าหมายทั้งด้านความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม และด้านความพึงพอใจของครูต่อแนวทางการนิเทศภายในแบบมีส่วนร่วม

สาลินี อุตมผล (2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินประสิทธิผลหลักสูตร 5) ขยายผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นด้านอาชีพ 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรมีคุณภาพในระดับมาก 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนมีความทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ประสิทธิภาพของหลักสูตร พบว่าด้านเอกสารหลักสูตร คู่มือ หน่วยงานจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องในการนำไปใช้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านอาชีพในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5) ผลการขยายผลหลักสูตร พบว่า ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านอาชีพในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

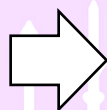
สรุปกรอบแนวคิด

การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดองค์ประกอบในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม ซึ่งสรุปกรอบแนวคิด ดังนี้

ตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น

ความคิดเห็นของ
1. ผู้บริหาร
2. ครู กศน.
3. ผู้เข้าร่วมโครงการ

สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
อาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

เชียงใหม่

ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านนโยบาย
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านกระบวนการ
4. ด้านหลักสูตร
5. ด้านเทคโนโลยี
6. ด้านการวัดประเมินผล
7. ด้านการนิเทศติดตาม

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ผู้บริหารสถานศึกษา กศน.อำเภอ 18 แห่ง จำนวน 18 คน ครู กศน.สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำนวน 139 คน และผู้ที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 6,448 คน (ข้อมูลจากการจัดสรรงบประมาณปี 2561 ที่ให้แก่ กศน.ตำบล ของสถานศึกษา กศน.อำเภอ ทั้ง 18 แห่ง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำนวน 18 คน โดยคัดเลือกผู้บริหาร ทั้งหมด 18 อำเภอ

2.2 ครู กศน.สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำนวน 103 คน โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.3 ผู้เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 363 คน โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น จำนวน 484 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ของผู้บริหาร เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีการกำหนดคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ชุดที่ 2 แบบสอบถามครู กศน. เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ตามกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนการประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert จำนวน 59 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question)

ชุดที่ 3 แบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตามกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert จำนวน 59 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question)

2. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้ศึกษาทำการศึกษาและดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัด

2.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

2.3 สร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด แล้วนำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม

2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือวัดที่ตรวจแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ผศ.ดร. รักษ์ิต สุทธิพงษ์

อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

นางคณิณิตย์ วันนิตย์

รองผู้อำนวยการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

นางพรมาดา วงศ์หวั่น

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์

1. นำเครื่องมือวัดที่ตรวจแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถามและภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

2. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

3. นำเครื่องมือวัด ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้ง ในส่วนของความเชื่อมั่นนั้นอาจทดสอบด้วยวิธีสัมภาษณ์ซ้ำ หรืออาจตรวจสอบความเชื่อมั่นของคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการใช้ผู้สัมภาษณ์หลายคนสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนเดียว

ชุดที่ 2 และ 3 แบบสอบถาม

1. เครื่องมือวัดที่ตรวจแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาข้อคำถาม และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

2. นำผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของผู้เชี่ยวชาญนั้น คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) แล้วเลือกดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้ใช้ และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้มีความตรงตามเนื้อหา รวมถึงการใช้ภาษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ซึ่งข้อคำถามแต่ละข้อมีความสอดคล้องหรือไม่ มีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าถูกต้อง สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

ให้คะแนน -1 หมายถึง ยังไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

3. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ

4. นำเครื่องมือวัดที่ได้ทำการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งจากนั้นนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha-Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับชุดที่ 2 เท่ากับ 0.88 และชุดที่ 3 เท่ากับ 0.72

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ได้แก่ ครู กศน.ตำบล และผู้เข้าร่วมโครงการโดยการส่งหนังสือขอเก็บข้อมูลพร้อมแบบสอบถาม ไปยัง กศน.อำเภอทั้ง 18 แห่ง โดยส่งแบบสอบถามครู จำนวน 103 ฉบับ ได้รับคืน 103 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และส่งแบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 363 ฉบับ ได้รับคืน 363 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารในพื้นที่ใกล้เคียงผู้วิจัยทำการนัดหมายผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนในพื้นที่ห่างไกลได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ไลน์ แชท (เฟซบุ๊ก) ตามความสะดวกและเหมาะสมที่ผู้ให้สัมภาษณ์แจ้งความประสงค์ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารครบทั้ง 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามด้วยตนเองภายในเวลา 2 เดือน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนเก็บรวบรวมไว้ตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์

ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อที่จะสรุปประเด็นเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การสัมภาษณ์ การบันทึกเสียงแล้วนำข้อมูลสำรวจสัมภาษณ์ เทปบทสนทนา เนื้อความจากเอกสาร ดำเนินการจัดแบ่งประเภทข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากแหล่งอื่น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติด้วยการแจกแจงความถี่ แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ วิเคราะห์ผลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินค่า (Rating Scale)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้การวิเคราะห์

คำนวณ ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผล และด้านการนิเทศติดตาม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อสรุปประเด็นเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การบันทึกเสียงแล้วนำข้อมูลการสัมภาษณ์ เทปบทสนทนา เนื้อความจากเอกสาร ดำเนินการจัดแบ่งประเภทข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบกับข้อมูลที่ได้จากแหล่งอื่น

ชุดที่ 2 และ 3 นำข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อ ใช้การวิเคราะห์คำนวณ ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้านนั้น ซึ่งได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านบุคลากร ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร ด้านเทคโนโลยี ด้านการวัดประเมินผลและด้านการนิเทศติดตาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การวิเคราะห์คำนวณโดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย โดยกำหนดค่าคะแนนและแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง อยู่ในระดับความคิดเห็นที่น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนและผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของครู กศน.ต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	9	50.00
หญิง	9	50.00
รวม	18	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
31 – 40 ปี	1	5.56
41 – 50 ปี	5	27.78
51 – 60 ปี	15	66.67
รวม	18	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิงจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่อายุระหว่าง อายุ 51-60 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา คือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 27.78 และอายุ 31-40 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำนวน 18 คน ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

ด้านนโยบาย สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.) โดยมีการวางแผนด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปีทุกปีอย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ตลอดจนสนับสนุนโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและเหตุผลที่ชัดเจนในการดำเนินโครงการจึงทำให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และตามนโยบายของสำนักงาน กศน. ซึ่งด้านนโยบายถือเป็นองค์ประกอบอันดับแรก ที่ทำให้การดำเนินโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุตามวัตถุประสงค์

ด้านบุคลากร สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรโดยให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้ ทั้งการประชุมชี้แจงและส่งเสริมให้เข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้และทักษะเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน

มีความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อีกทั้งสถานศึกษามีจำนวนบุคลากรเพียงพอในการจัดกิจกรรมโครงการ

ด้านกระบวนการ สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และมีการประชาสัมพันธ์รับสมัคร จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมและเพียงพอ มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระยะเวลาในการจัดเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และมีการทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง นำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

ด้านหลักสูตร สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรหลักสูตรที่จัดอบรมได้รับการอนุมัติตามขั้นตอนและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันและนำไปประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพ ซึ่งสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านเทคโนโลยี สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. โดยได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม โดยมีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์มีการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ของ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OCCC) โดยสถานศึกษาจะมีบุคลากรซึ่งผ่านการอบรมการค้าออนไลน์คอยให้คำแนะนำ และมีศูนย์ ICT ประจำตำบลให้บริการ

ด้านการวัดประเมินผล สถานศึกษามีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน. ที่มีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา ทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งผลการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ด้านการนิเทศติดตาม สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม มีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องกิจกรรมโครงการ มีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาดำเนินการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ ในการนิเทศทุกครั้งจะให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนมีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของครู กศน. ต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ครู กศน. ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน กศน. โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของครู กศน.

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	20.39
หญิง	82	79.61
รวม	103	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	24	23.30
31 – 40 ปี	57	55.34
41 – 50 ปี	15	14.56
51 – 59 ปี	7	6.80
รวม	103	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	82	79.61
ปริญญาโท	21	20.39
ปริญญาเอก	-	-
รวม	103	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน กศน.		
ต่ำกว่า 5 ปี	15	14.56
5-10 ปี	37	35.92
10-20 ปี	49	47.57
20 ปีขึ้นไป	2	1.94
รวม	103	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่นั้นเป็นเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 79.61 และเป็นเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.39

จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 55.34 รองลงมา คือ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56 และมีอายุ 51-59 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 ตามลำดับ

จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 79.61 และระดับปริญญาโท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.39 ตามลำดับ

จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน กศน. พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 10-20 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 47.57 รองลงมา คือมีประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 35.92 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56 และมีประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.94 ตามลำดับ

ความคิดเห็นของครู กศน.ต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงความคิดเห็นของครู กศน.ต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม

ด้าน	สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา	(n = 103)		แปลผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านนโยบาย	4.32	0.74	มาก	1
2	ด้านบุคลากร	4.27	0.69	มาก	3
3	ด้านกระบวนการ	4.13	0.77	มาก	5
4	ด้านหลักสูตร	4.29	0.82	มาก	2
5	ด้านเทคโนโลยี	4.25	0.66	มาก	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้าน	สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา	(n = 103)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.		
6	ด้านการวัดประเมินผล	4.07	0.73	มาก	7
7	ด้านการนิเทศติดตาม	4.16	0.77	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.21	0.70	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านนโยบาย ($\bar{X} = 4.32$) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.29$) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.27$) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านเทคโนโลยี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนด้านการนิเทศติดตาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และด้านกระบวนการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น คือ ด้านการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.07$) ซึ่งทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านนโยบาย

ข้อ	ด้านนโยบาย	(n = 103)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.		
1	สถานศึกษามีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.17	0.73	มาก	8
2	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี	4.37	0.87	มาก	3

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านนโยบาย	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
3	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อม โดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.41	0.80	มาก	2
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพโดยการดำเนินโครงการอย่าง ต่อเนื่อง	4.55	0.92	มากที่สุด	1
5	สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและ เหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย	4.34	0.79	มาก	5
6	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการ ศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ชัดเจนตาม นโยบาย	4.20	0.86	มาก	6
7	สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพหลักการตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความ เหมาะสม และสอดคล้องกัน	4.17	0.84	มาก	7
8	สถานศึกษามีการดำเนินการจัด การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายตาม นโยบาย	4.35	0.89	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.32	0.74	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านนโยบาย
ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ย

มากที่สุด คือ สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ส่วนรองลงมา คือ สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) สถานศึกษาได้มีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และสถานศึกษาได้มีการกำหนดหลักการและเหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาได้มีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร

ข้อ	ด้านบุคลากร	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.22	0.85	มาก	6
2	สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน	4.41	0.81	มาก	2
3	ครูผู้จัดโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.41	0.53	มาก	3
4	สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน	4.16	0.93	มาก	7

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบุคลากร	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
5	สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.12	0.86	มาก	9
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.12	0.90	มาก	8
7	สถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ	4.43	0.65	มาก	1
8	ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้	4.32	0.91	มาก	4
9	วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ	4.25	0.90	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.27	0.69	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือสถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนรองลงมา คือ สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ส่วนด้านครูผู้จัดโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ความรู้ ($\bar{X} = 4.25$) สถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการให้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และมีทักษะความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.16$) และสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษา

เพื่อพัฒนาอาชีพ ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษานั้น มีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความเหมาะสมและเพียงพอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านกระบวนการ

ข้อ	ด้านกระบวนการ	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรม	4.02	0.79	มาก	10
2	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	4.17	0.89	มาก	5
3	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง	4.18	0.81	มาก	4
4	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน	4.26	0.90	มาก	1
5	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสมและเพียงพอ	4.21	0.85	มาก	3
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานและทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.11	0.85	มาก	6
7	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม	4.04	0.94	มาก	8
8	สถานศึกษามีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ	4.03	0.86	มาก	9

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านกระบวนการ	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
9	สถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง	4.10	0.88	มาก	7
10	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	4.21	0.88	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.13	0.77	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) สถานศึกษานั้นมีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) สถานศึกษาซึ่งมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) สถานศึกษาซึ่งมีการประชุมชี้แจงการดำเนินงาน และได้ทบทวนกิจกรรมและโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) สถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) สถานศึกษานั้นมีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และสถานศึกษาได้มีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ โดยที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาได้มีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านหลักสูตร

ข้อ	ด้านหลักสูตร	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	4.20	0.87	มาก	7
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร	4.26	0.89	มาก	5
3	สถานศึกษามีหลักสูตรที่ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ	4.22	0.87	มาก	6
4	สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายน่าสนใจ	4.17	1.03	มาก	8
5	สถานศึกษามีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.27	0.93	มาก	4
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.39	0.85	มาก	1
7	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.37	0.91	มาก	2
8	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ	4.36	0.92	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.29	0.82	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านหลักสูตรซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนที่รองลงมา คือ หลักสูตรที่จัดสามารถ

นำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และส่วนหลักสูตรที่จัดขึ้นสามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) สถานศึกษาได้มีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) โดยสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และสถานศึกษามีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) ตามลำดับ และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านเทคโนโลยี

ข้อ	ด้านเทคโนโลยี	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม	4.30	0.92	มาก	2
2	สถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์	4.23	0.85	มาก	4
3	สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์	4.59	0.66	มากที่สุด	1
4	สถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล	4.25	1.00	มาก	3

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ด้านเทคโนโลยี	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
5	สถานศึกษามีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถ ใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ในการประยุกต์ใช้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.12	0.82	มาก	7
6	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจ การค้าออนไลน์	4.19	0.58	มาก	6
7	สถานศึกษามีการสนับสนุนการ จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์ จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OOC)	4.20	0.63	มาก	5
8	สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการ จัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็น ระบบครบวงจร	4.11	0.58	มาก	8
รวมเฉลี่ย		4.25	0.66	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นกาดำเนินงาน ของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และสถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล ซึ่งมีความ

คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) สถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) สถานศึกษาซึ่งได้มีการสนับสนุนในการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ของ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OCCC) ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) สถานศึกษาได้มีการพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และสถานศึกษาได้มีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ซึ่งในการประยุกต์ใช้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการจัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการวัดประเมินผล

ข้อ	ด้านการวัดประเมินผล	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน.	4.02	0.83	มาก	7
2	สถานศึกษามีเกณฑ์การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ	4.07	0.77	มาก	4
3	สถานศึกษามีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย	3.99	0.75	มาก	8
4	สถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมโครงการ	4.11	0.84	มาก	3
5	สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการ	4.15	0.81	มาก	1

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวัดประเมินผล	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
6	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา	4.04	0.75	มาก	6
7	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.05	0.76	มาก	5
8	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ	4.12	0.80	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.07	0.73	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดเชียงราย ด้านการวัดประเมินผล ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) และสถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของการดำเนินการจัดกิจกรรม/การจัดกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) สถานศึกษานั้นมีเกณฑ์การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) สถานศึกษาได้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และสถานศึกษามีการวัดประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน. มีคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศติดตาม

ข้อ	ด้านการนิเทศติดตาม	(n = 103)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม	4.15	0.83	มาก	5
2	สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.23	0.85	มาก	2
3	สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ	4.07	0.82	มาก	7
4	สถานศึกษามีการนิเทศทุกกิจกรรมโครงการ	3.96	0.87	มาก	8
5	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.17	0.82	มาก	4
6	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ	4.15	0.82	มาก	6
7	ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ	4.34	0.87	มาก	1
8	สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ	4.22	0.84	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.16	0.77	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศติดตาม ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และเมื่อได้พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) ส่วนรองลงมา คือ สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และสถานศึกษานั้นได้มีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) สถานศึกษานั้นได้มีการวางแผนการนิเทศติดตาม โดยที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) สถานศึกษาได้มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) และสถานศึกษาได้มีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการนิเทศทุกกิจกรรมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ ต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมโครงการ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	75	20.66
หญิง	288	79.34
รวม	363	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	24	6.61
25 – 30 ปี	72	19.83
31 – 40 ปี	67	18.46
41 – 50 ปี	145	39.94
51 ปี ขึ้นไป	55	15.15
รวม	363	100.00

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	162	44.63
มัธยมศึกษาตอนต้น	165	45.45
มัธยมศึกษาตอนปลาย	29	7.99
อื่น ๆ	7	1.93
รวม	363	100.00
อาชีพ		
เกษตรกรรม	161	44.35
ค้าขาย	81	22.31
รับจ้าง	119	32.78
รับราชการ		
อื่น ๆ	2	0.55
รวม	363	100.00

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 79.34 และเป็นเพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.66

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 39.94 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 19.83 ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.46 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.15 และอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.61 ตามลำดับ

จำแนกตามระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 165 คน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 และรองลงมา คือ จบการศึกษาระดับ จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 44.63 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.99 และจบการศึกษาระดับอื่น ๆ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.93 ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นั้นมีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 44.35 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 32.78 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 22.31 และอาชีพอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.55 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม

ด้าน	สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา	(n = 363)		แปลผล	ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.		
1	ด้านนโยบาย	4.19	0.84	มาก	3
2	ด้านบุคลากร	4.21	0.75	มาก	2
3	ด้านกระบวนการ	4.05	0.82	มาก	6
4	ด้านหลักสูตร	4.23	0.90	มาก	1
5	ด้านเทคโนโลยี	4.18	0.71	มาก	4
6	ด้านการวัดประเมินผล	4.03	0.84	มาก	7
7	ด้านการนิเทศติดตาม	4.05	0.86	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.13	0.79	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตร โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนรองลงมา คือ ด้านบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) ด้านนโยบาย โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ส่วนด้านเทคโนโลยี โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ในส่วนด้านการนิเทศติดตาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และด้านกระบวนการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านนโยบาย

ข้อ	ด้านนโยบาย	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{x}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.06	0.82	มาก	7
2	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี	4.23	0.96	มาก	3
3	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.27	0.91	มาก	2
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพโดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.43	1.02	มาก	1
5	สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและเหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย	4.20	0.89	มาก	5
6	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ชัดเจนตามนโยบาย	4.11	0.93	มาก	6
7	สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพหลักการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน	4.05	0.91	มาก	8

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ด้านนโยบาย	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
8	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลुวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย	4.20	0.97	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.19	0.84	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านนโยบายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพโดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนรองลงมา คือ สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) สถานศึกษาได้มีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและเหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) สถานศึกษานั้นได้มีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ชัดเจนตามนโยบาย ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) และสถานศึกษาได้มีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษานั้นดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพหลักการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร

ข้อ	ด้านบุคลากร	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{x}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.06	0.90	มาก	8
2	สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน	4.18	0.94	มาก	5
3	ครูผู้จัดโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.44	0.70	มาก	1
4	สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน	4.41	0.53	มาก	2
5	สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	4.05	1.04	มาก	9
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.07	0.91	มาก	6
7	สถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ	4.06	0.93	มาก	7
8	ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้	4.31	0.68	มาก	3

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ด้านบุคลากร	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
9	วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ	4.30	1.01	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.21	0.75	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากรซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูผู้จัดโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ลำดับ รองลงมา นั้น คือ สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) สถานศึกษาซึ่งวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) สถานศึกษาได้มีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) สถานศึกษาได้มีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และสถานศึกษาซึ่งได้มีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น คือ สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความเหมาะสมและเพียงพอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านกระบวนการ

ข้อ	ด้านกระบวนการ	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{x}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรม	3.93	0.83	มาก	9
2	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	4.17	0.96	มาก	2
3	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง	4.07	0.84	มาก	5
4	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน	4.18	0.95	มาก	1
5	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสม และเพียงพอ	4.08	0.95	มาก	4
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานและทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.89	มาก	6
7	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม	3.97	0.95	มาก	8
8	สถานศึกษามีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ	3.91	0.85	มาก	10
9	สถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง	4.00	0.89	มาก	7

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ด้านกระบวนการ	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
10	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	4.17	0.94	มาก	3
รวมเฉลี่ย		4.05	0.82	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา คือ สถานศึกษาได้มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งโดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) สถานศึกษานั้นมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) สถานศึกษาได้มีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานและทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) สถานศึกษาได้มีการมีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) และสถานศึกษาได้มีการวางแผนในการดำเนินงานการจัดโครงการ/กิจกรรม ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดนั้น คือ สถานศึกษามีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านหลักสูตร

ข้อ	ด้านหลักสูตร	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	4.14	0.93	มาก	8
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร	4.16	0.94	มาก	6
3	สถานศึกษามีหลักสูตรที่ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ	4.15	0.94	มาก	7
4	สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลายน่าสนใจ	4.28	1.05	มาก	2
5	สถานศึกษามีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.26	0.97	มาก	4
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.28	0.97	มาก	3
7	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.29	0.98	มาก	1
8	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ	4.25	0.98	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.23	0.90	มาก	

จากตาราง 16 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านหลักสูตร ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนที่รองลงมา คือ สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และสถานศึกษาได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) สถานศึกษามีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนาอาชีพ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) และสถานศึกษานั้นจัดให้มีหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านเทคโนโลยี

ข้อ	ด้านเทคโนโลยี	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม	4.17	0.94	มาก	3
2	สถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์	4.20	0.94	มาก	2
3	สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์	4.52	0.74	มากที่สุด	1
4	สถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล	4.13	1.06	มาก	5

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	ด้านเทคโนโลยี	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
5	สถานศึกษามีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถ ใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ในการประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	4.02	0.89	มาก	8
6	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์	4.13	0.60	มาก	6
7	สถานศึกษามีการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OCCC)	4.16	0.62	มาก	4
8	สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการจัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร	4.10	0.58	มาก	7
รวมเฉลี่ย		4.18	0.71	มาก	

จากตาราง 17 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านเทคโนโลยี ซึ่งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือสถานศึกษานั้นมีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และสถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) สถานศึกษาได้มี

การสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ของ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OCCC) มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.16$) สถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$) สถานศึกษามี การพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.13$) และสถานศึกษาได้นำการใช้เทคโนโลยีในการจัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบนั้น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.10$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการพัฒนาความรู้และทักษะด้าน เทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ในการประยุกต์ใช้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการวัดประเมินผล

ข้อ	ด้านการวัดประเมินผล	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการประเมินผลตาม เกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา อาชีพของสำนักงาน กศน.	4.00	0.86	มาก	5
2	สถานศึกษามีเกณฑ์การวัดประเมินผล ที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ	3.99	0.87	มาก	6
3	สถานศึกษามีการวัดประเมินผลที่ หลากหลาย	3.93	0.84	มาก	8
4	สถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วง ของการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรม โครงการ	4.04	0.90	มาก	3
5	สถานศึกษามีการรายงานผลการ ประเมินทุกกิจกรรมโครงการ	4.12	0.93	มาก	1
6	สถานศึกษามีการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงและพัฒนา	3.99	0.86	มาก	7

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวัดประเมินผล	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
7	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	4.02	0.87	มาก	4
8	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ	4.08	0.91	มาก	2
รวมเฉลี่ย		4.03	0.84	มาก	

จากตาราง 18 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการวัดประเมินผล ซึ่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ส่วนรองลงมา คือ สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) และสถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) สถานศึกษาได้มีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) สถานศึกษาได้มีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน. ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สถานศึกษานั้นมีเกณฑ์การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และสถานศึกษาได้มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาได้มีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศติดตาม

ข้อ	ด้านการนิเทศติดตาม	(n = 363)			ลำดับที่
		($\bar{X}$)	S.D.	แปลผล	
1	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม	4.02	0.89	มาก	5
2	สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.04	0.89	มาก	3
3	สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ	4.01	0.88	มาก	6
4	สถานศึกษามีการนิเทศทุกกิจกรรมโครงการ	3.93	0.94	มาก	8
5	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.03	0.88	มาก	4
6	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ	3.98	0.87	มาก	7
7	ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ	4.20	0.95	มาก	1
8	สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ	4.17	0.94	มาก	2
เฉลี่ย		4.05	0.86	มาก	

จากตาราง 19 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ด้านการนิเทศติดตาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 4.20$) รองลงมา คือ สถานศึกษาได้มีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) และสถานศึกษาที่ได้มีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$) สถานศึกษานั้นได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$) สถานศึกษาได้มีการวางแผนการนิเทศติดตาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) และสถานศึกษาได้มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$)

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กศน. และผู้เข้าร่วมโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ทั้งหมด 18 อำเภอ จำนวน 484 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 3 ชุด โดยชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นครู กศน. และชุดที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ผลปรากฏตามรายละเอียดดังนี้

1. จากการที่ได้สัมภาษณ์ผู้บริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 18 คน ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

ด้านนโยบาย สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2561) โดยมีการวางแผนด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปีทุกปีอย่างต่อเนื่อง และมีการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสนับสนุนโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการ

กำหนดหลักการและเหตุผลที่ชัดเจนในการดำเนินโครงการจึงทำให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และตามนโยบายของสำนักงาน กศน.

ด้านบุคลากร สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรโดยให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้ และมีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้และทักษะเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านมีความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อีกทั้งสถานศึกษามีจำนวนบุคลากรเพียงพอในการจัดกิจกรรมโครงการ

ด้านกระบวนการ สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน มีการประชาสัมพันธ์รับสมัคร จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้เหมาะสมและเพียงพอ มีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ระยะเวลาในการจัดเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีการทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่องนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

ด้านหลักสูตร สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน มีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร หลักสูตรที่จัดอบรมได้รับการอนุมัติตามขั้นตอนและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจ ซึ่งสถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านเทคโนโลยี สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม โดยมีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์ มีการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OCCC) โดยสถานศึกษาซึ่งมีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์คอยให้คำแนะนำ และมีศูนย์ ICT ประจำตำบลให้บริการ

ด้านการวัดประเมินผล สถานศึกษามีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน. ที่มีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา ทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งผลการดำเนินงานเป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ

ด้านการนิเทศติดตาม สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม มีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องกิจกรรมโครงการ มีการนิเทศอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สถานศึกษาดำเนินการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด

ทุกระยะ ในการนิเทศทุกครั้งจะให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนมีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ

2. จากวัตถุประสงค์ข้อ 2 สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามความคิดเห็นของครู กศน. พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านนโยบาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านเทคโนโลยี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการนิเทศติดตาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดประเมินผล ซึ่งทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. จากวัตถุประสงค์ข้อ 2 สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านบุคลากร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านเทคโนโลยี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านการนิเทศติดตามความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่สำคัญและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบทั้ง 7 ด้านจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สอบถามความคิดเห็นของครู กศน. และผู้เข้าร่วมโครงการ ในภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน

ด้านนโยบาย ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพโดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง มีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี และสถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบายซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณรงค์ อภัยใจ, 2560) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ สำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ผลการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ ซึ่งมีเงื่อนไขความสำเร็จ คือ หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านบุคลากร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน ครูผู้จัดโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (พนัสเดช คะอังกูร, 2554) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ วิทยาลัยการอาชีพกุมวาปี อำเภอกุมวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า การใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถเขียนแผนจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านกระบวนการ ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสมและเพียงพอ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ที่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทรงกรด เหล็กสมบูรณ์, 2555) ซึ่งได้ศึกษาอนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับผู้ด้อยโอกาสในจังหวัดเชียงใหม่ และผลการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการของกระบวนการ การจัดการ

กระบวนการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี และการประเมินผล มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

ด้านหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน หลักสูตรที่ จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สาลินี อุดมผล, 2560) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนา หลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และคุณลักษณะ ด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งอันมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินประสิทธิผล หลักสูตร 5) ขยายผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านเทคโนโลยี ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่า สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์ สถานศึกษามีการดำเนินการ ตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กคศ. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม และสถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้าน เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ดวงกมล โพธิ์นาค, 2559) ได้ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการ สถานศึกษามีผล การดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ สถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของ การจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมโครงการ และสถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัตนภรณ์ ปานแก้ว, 2557) โดยได้ ศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชนใน จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลาในภาพรวมทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านการนิเทศติดตาม ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ามีผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงาน

อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรม โครงการ และสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ (พาสนา ชลบุรีพันธ์, 2559) ซึ่งทั้งนี้ได้ศึกษารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบันและความต้องการและนำเสนอรูปแบบการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนา ทักษะการคิดของผู้เรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

ด้านนโยบาย สถานศึกษาควรดำเนินการจัดกิจกรรมตามนโยบายของสำนักงาน กศน. เน้นที่กลุ่มเป้าหมายในชุมชนโดยเฉพาะ มีการประสานงานกับเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการฝึกฝน อาชีพ ในการสนับสนุนงบประมาณหรืออุปกรณ์ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายในชุมชนและควรมีการ ชี้แจงเรื่องนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวงและระดับสำนักงาน กศน. มาลงสู่การปฏิบัติงาน ตามแผนงาน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นแนวทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรให้ครู กศน. ประสานงานกับวิทยากรและชุมชนเพื่อให้ ประสพผลสำเร็จในการฝึกอาชีพในชุมชน วิทยากรควรเป็นบุคคลในพื้นที่หรือในพื้นที่ใกล้เคียงกัน สถานศึกษาควรมีการพัฒนาบุคลากรทั้งครูผู้รับผิดชอบและวิทยากรให้มีความรู้ความสามารถ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพให้เป็นไปตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดอย่าง สม่าเสมอ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัด กระบวนการเรียนรู้ให้หลากหลาย และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม

ด้านกระบวนการ สถานศึกษาควรให้ ครู กศน. ดำเนินการตามขั้นตอนของ สำนักงาน กศน. ที่กำหนดไว้ เช่น สำรวจชุมชน จัดลำดับความสำคัญของการจัดการศึกษา อาชีพ การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและการประชาคมในการเลือกเรียนอาชีพในแต่ละวิชา โดย ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะในการเปิดสอนแต่ละหลักสูตร สถานศึกษาควรสร้าง ความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอน กระบวนการหรือวิธีการที่กำหนดและมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีการคัดเลือก วิทยากรที่มีองค์ความรู้สถานศึกษาควรใช้วงจรคุณภาพในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ

ตลอดจนมีการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ/มีการชี้แจงประชาสัมพันธ์ตามคู่มือดำเนินงานอย่างเคร่งครัด และสถานศึกษาควรมีการจัดกระบวนการตามหลักสูตร

ด้านหลักสูตร สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรของสำนักงาน กศน. ให้สอดคล้องกับบริบทและชุมชน การพัฒนาหลักสูตรมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาเสนอความคิดเห็นและเห็นชอบในแต่ละหลักสูตร รวมทั้งการเสนอหลักสูตรจากวิทยากร สถานศึกษาควรมีหลักสูตรที่เป็นแกนกลางและนำมาใช้ติดตามเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับวิถีชีวิตของผู้เรียนเน้นกระบวนการกลุ่ม และสถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรโดยสถานศึกษาและวิทยากรบุคลากรภายนอกรวมไปถึงการขออนุมัติหลักสูตรให้ถูกต้องและมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ด้านเทคโนโลยี สถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรม มีความรู้ในเรื่องของการสืบค้นข้อมูล ในสื่อโซเชียลต่าง ๆ ทำให้ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากอ่านในหนังสือ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาอาชีพเพื่อให้เปิดโอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดเวลา สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์/กิจกรรมโดยใช้เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต นำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการศึกษาและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น ช่องทางจำหน่ายสินค้าออนไลน์

ด้านการวัดประเมินผล สถานศึกษาควรให้วิทยากรร่วมเป็นผู้ประเมินผลวัดผลตามระเบียบของสำนักงาน กศน. ในการเปิดสอนอาชีพเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีความมั่นใจในการฝึกอาชีพและทราบถึงความรู้ในห้วงเวลาที่ได้ฝึกอบรมมา ควรมุ่งเน้นการวัดประเมินผลที่เป็นเชิงประจักษ์ และมีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่หลากหลายวิธีการ เช่น การสังเกตแบบประเมิน

ด้านการนิเทศติดตาม สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะนิเทศติดตามทั้งผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบแต่ละตำบลและผู้นำในหมู่บ้าน สถานศึกษาควรมีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพทุกกลุ่ม โดยใช้แบบนิเทศตามคู่มือการจัดการศึกษาต่อเนื่อง สถานศึกษาควรติดตามผู้เรียนหลังจากฝึกอบรมอาชีพเสร็จแล้วได้นำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการพัฒนาการดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาศาภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน ซึ่งพบว่า ด้านการวัดประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นสถานศึกษานอกจากจะมีการวัดประเมินผลตามแบบประเมินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพตามแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ที่สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้กำหนดไว้ จึงควรที่จะมีวิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชนตามหลักสูตรอาชีพที่จัดขึ้น อีกทั้งสถานศึกษาควรให้มีการวัดประเมินผลแบบมีส่วนร่วมโดยครู กคน.ที่ดำเนินการจัดโครงการ วิทยากรผู้สอน และตัวของผู้เข้าร่วมโครงการ ตลอดจนเครือข่ายที่ร่วมจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
2. ควรศึกษาศาภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ณรงค์ อภัยใจ. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพ สำหรับเด็ก
ด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ. วิทยานิพนธ์ ปร.ด.,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่., เชียงใหม่.
- ดวงกมล โพธิ์นาค. (2559). การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. การศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง., ลำปาง.
- ทรงกรด เหล็กสมบุรณ์. (2555). อนาคตภาพการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพสำหรับผู้ด้อย
โอกาสในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.,
เชียงใหม่.
- พนัสเดช คะอังกูร. (2554). การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณา
การวิทยาลัยการอาชีพกุมวาปี อำเภอกุมวาปี จังหวัดอุดรธานี. จังหวัดอุดรธานี.
- พาสณา ชลบุรีพันธ์. (2559). รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
พัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.,
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต., กรุงเทพฯ.
- รัตนารณ ปานแก้ว. (2557). สภาพการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา
สังกัด อาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม, มหาวิทยาลัย
หาดใหญ่., สงขลา.
- ศิริรัตน์ ขจรไพโร. (2557). ความพึงพอใจของนักศึกษา กศน.อำเภอเวียงน้อย ที่มีต่อการ
จัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศม.,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง., กรุงเทพฯ.
- สาลินี อุดมผล. (2560). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการ
แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร., กรุงเทพฯ.

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555). **แนวทางการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: รัชการพิมพ์.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555). **หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพการมีงานทำ (ชุดที่1)** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2560). **หนังสือเรียนสาระการประกอบอาชีพ รายวิชาช่องทางการเข้าสู่อาชีพ (อช 11001) ระดับประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง 2560** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ 2561** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักงาน กศน.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2561). **แนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง 2561)** (พิมพ์ครั้งที่ 2).
- ลำเร็จ ยूरชัย, จีรวัดมนั วรุณโรจนั และสุนทร อมารัตนั. (2560). **การพัฒนาแนวทางการนืเทศภายนืแบบมืส่วนร่วมสำหรับสถานศึภษานขนาดเล็ก สังกัตสำนักงานเขตพื้นที่การศึภษาน ประถมศึภษานขอนแก่น เขต 1., มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ., ขอนแก่น.**
- Krejcie&Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement.**, 30.(3.).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

นางคณิณิตย์ วันนิตย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย
นางพรมาดา วงศ์หวั่น	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย
ผศ.ดร.รัชชิต สุทธิพงษ์	อาจารย์วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้เพื่อการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ตามองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านเทคโนโลยี 6) ด้านการประเมินผล 7) ด้านการนิเทศติดตาม
2. แบบสัมภาษณ์นี้ใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด การให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงนอกจากจะไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใดแล้ว ยังนำไปสู่การสรุปและแปลผลที่ผิดพลาด ดังนั้นขอให้ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ตรงกับความเป็นจริง
3. ผู้ที่ให้การสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (กศน. อำเภอ) สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางอริสรา ประกอบดี

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....สกุล.....อายุ.....ปี

ตำแหน่ง.....สถานที่ทำงาน.....

เบอร์ที่ติดต่อได้.....

วันที่สัมภาษณ์.....สถานที่สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา.....เสร็จการสัมภาษณ์ เวลา.....

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

1. ด้านนโยบาย

.....

.....

2. ด้านบุคลากร

.....

.....

3. ด้านกระบวนการ

.....

.....

4. ด้านหลักสูตร

.....

.....

5. ด้านเทคโนโลยี

.....

.....

6. ด้านการประเมินผล

.....

.....

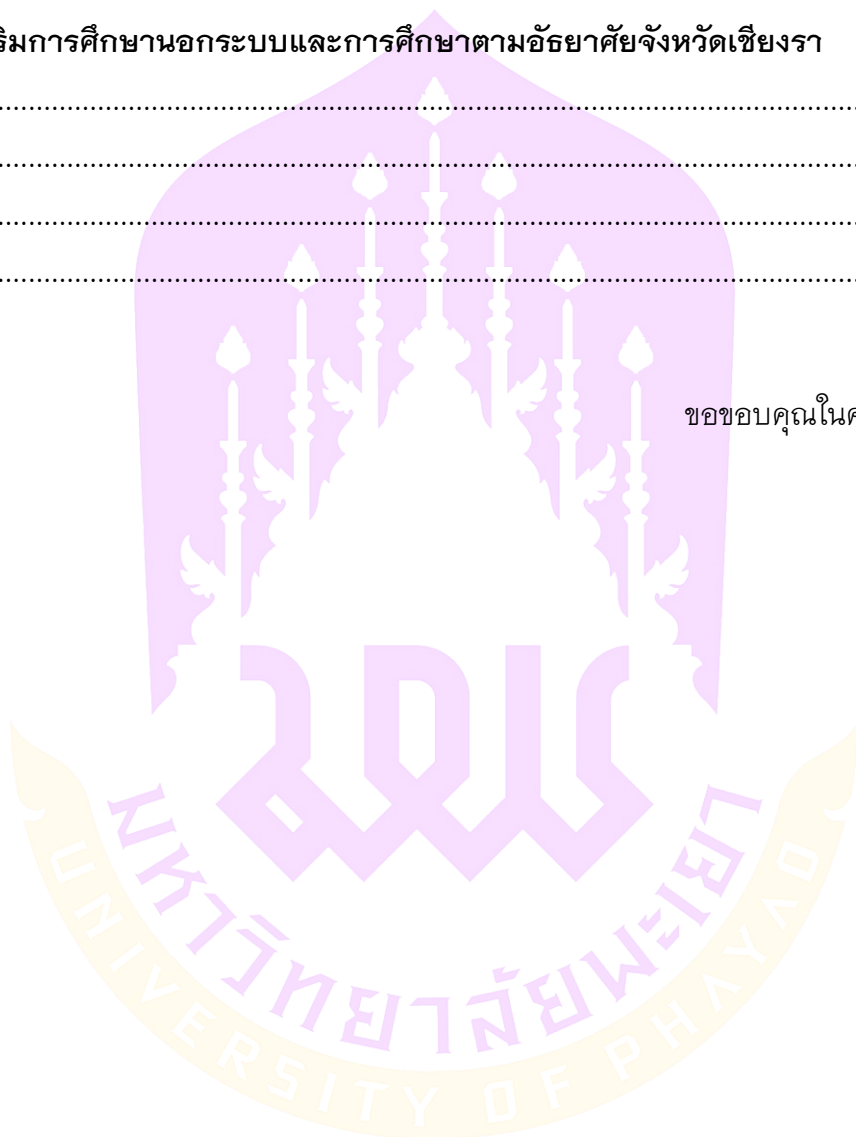
7. ด้านการนิเทศติดตาม

.....
.....

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือน

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

**เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
จังหวัดเชียงราย**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงรายตามองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านเทคโนโลยี 6) ด้านการประเมินผล 7) ด้านการนิเทศติดตาม

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครู กศน. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด เพราะผู้วิจัยสรุปผลออกมาในภาพรวม

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางอริสา ประกอบดี

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี
 31-40 ปี
 41-50 ปี
 51-59 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 10-20 ปี
 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านนโยบาย						
1	สถานศึกษามีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
2	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี					
3	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง					
5	สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและเหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย					
6	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ชัดเจนตามนโยบาย					
7	สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพหลักการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน					
8	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย					
ด้านบุคลากร						
1	สถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
2	สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน					
3	ครูผู้จัดโครงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
4	สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะ ความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน					
5	สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบุคลากร						
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
7	สถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ					
8	ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้					
9	วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ					
ด้านกระบวนการ						
1	สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรม					
2	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน					
3	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง					
4	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน					
5	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสม และเพียงพอ					
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานและทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง					
7	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม					
8	สถานศึกษามีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ					
9	สถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง					
10	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน					
ด้านหลักสูตร						
1	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร					
3	สถานศึกษามีหลักสูตรที่ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ					
4	สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจ					
5	สถานศึกษามีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
7	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					
8	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ					
ด้านเทคโนโลยี						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม					
2	สถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์					
3	สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์					
4	สถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล					
5	สถานศึกษามีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ในการประยุกต์ใช้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
6	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์					
7	สถานศึกษามีการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OOCC)					
8	สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการจัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการวัดประเมินผล						
1	สถานศึกษามีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน.					
2	สถานศึกษามีเกณฑ์การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ					
3	สถานศึกษามีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย					
4	สถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมโครงการ					
5	สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการ					
6	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา					
7	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
8	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ					
ด้านการนิเทศติดตาม						
1	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม					
2	สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ					
3	สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจนสอดคล้องกิจกรรมโครงการ					
4	สถานศึกษามีการนิเทศทุกกิจกรรมโครงการ					
5	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ					
7	ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ					
8	สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาและแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

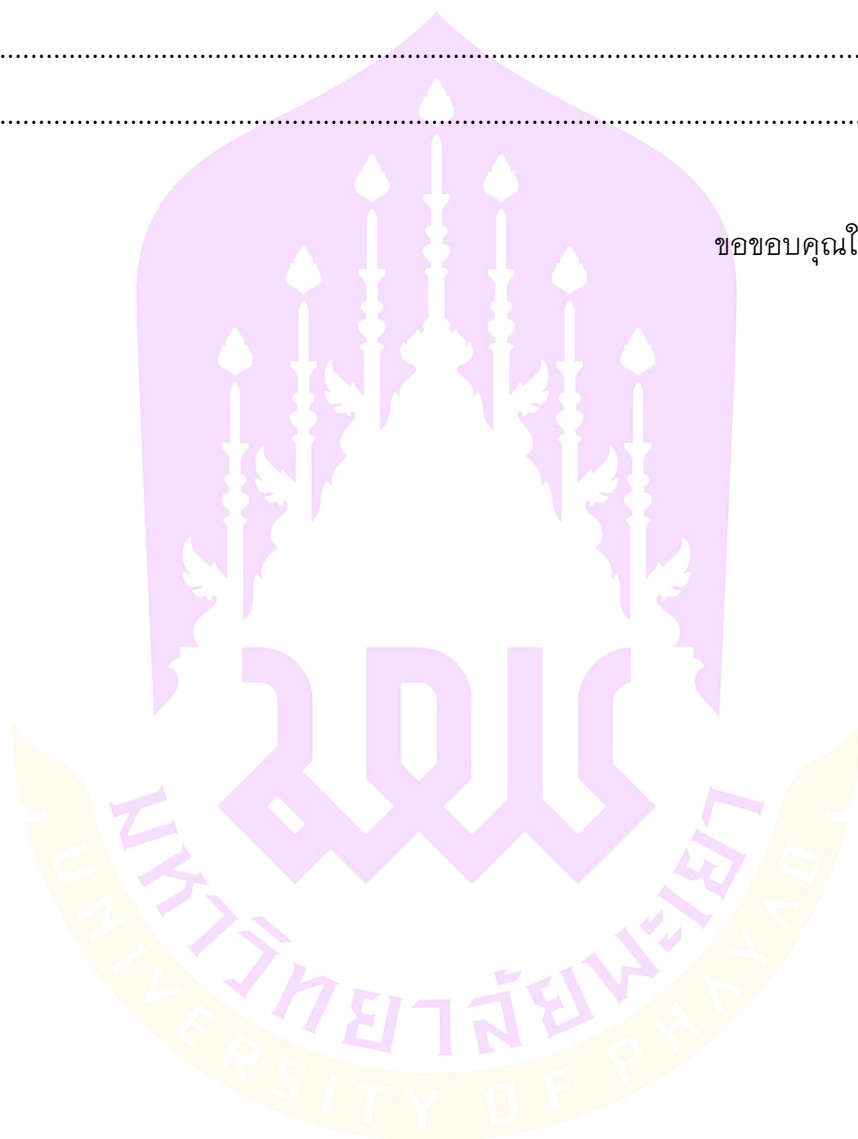
.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนี้อ

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

จังหวัดเชียงราย

.....

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดเชียงราย ดังนั้นคำตอบของท่านถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ทำการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอโปรดอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามข้างล่างนี้เป็นลำดับและเป็นความจริงมากที่สุด คำตอบของท่านในทุกข้อ ผู้ทำการศึกษาจะเก็บไว้เป็นความลับและถือเป็นเกียรติที่ทุกท่านได้อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จึงขอขอบคุณล่วงหน้า ณ โอกาสนี้

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ใช้เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ซึ่งตามองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านหลักสูตร 5) ด้านเทคโนโลยี 6) ด้านการประเมินผล 7) ด้านการนิเทศติดตาม

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้เข้าร่วมโครงการ

3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด เพราะผู้วิจัยสรุปผลออกมาในภาพรวม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความให้ตรงกับความจริงมากที่สุด

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 25 ปี
 25-30 ปี
 31-40 ปี
 41-50 ปี
 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย
 อื่น ๆ

4. อาชีพ

- เกษตรกรรม
 ค้าขาย
 รับจ้าง
 รับราชการ
 อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านนโยบาย						
1	สถานศึกษามีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
2	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี					
3	สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
4	สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง					
5	สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและเหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย					
6	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ชัดเจนตามนโยบาย					
7	สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพหลักการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
8	สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ บรรลุล่วงวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย					
ด้านบุคลากร						
1	สถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพ					
2	สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็น บุคลากรในชุมชน					
3	ครูผู้จัดโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
4	สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะ ความถนัดใน หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน					
5	สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความ เหมาะสมและเพียงพอ					
ด้านบุคลากร						
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการ ดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
7	สถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ					
8	ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้ กำหนดไว้					
9	วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วม โครงการ					
ด้านกระบวนการ						
1	สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/ กิจกรรม					
2	สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของ ชุมชน					
3	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึง					
4	สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ การดำเนินงาน					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5	สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสม และเพียงพอ					
6	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานและทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง					
7	สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม					
8	สถานศึกษามีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ					
9	สถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง					
10	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน					
ด้านหลักสูตร						
1	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน					
2	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร					
3	สถานศึกษามีหลักสูตรที่ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ					
4	สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจ					
5	สถานศึกษามีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
7	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					
8	หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ					
ด้านเทคโนโลยี						
1	สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2	สถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์					
3	สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์					
4	สถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล					
5	สถานศึกษามีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถใช้ Social Media และ Application ต่าง ๆ ในการประยุกต์ใช้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ					
6	สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์					
7	สถานศึกษามีการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center: OCCC)					
8	สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการจัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร					
ด้านการวัดประเมินผล						
1	สถานศึกษามีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน.					
2	สถานศึกษามีเกณฑ์การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ					
3	สถานศึกษามีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย					
4	สถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของการจัดกิจกรรมการจัดกิจกรรมโครงการ					
5	สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการ					
6	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา					
7	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ					
8	สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ					

ข้อ	รายการคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการนิเทศติดตาม						
1	สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม					
2	สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ					
3	สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ					
4	สถานศึกษามีการนิเทศทุกกิจกรรมโครงการ					
5	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน สถานศึกษา					
6	สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตาม ขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ					
7	ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ					
8	สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาการจัด กิจกรรมโครงการ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการพัฒนาและแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ภาคผนวก ค ผลการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตารางแสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านนโยบาย						
1.สถานศึกษามีการวางแผนด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในแผนปฏิบัติการประจำปี	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3.สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมโดยการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีการสนับสนุนนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีการกำหนดหลักการและเหตุผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพที่ชัดเจนตามนโยบาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพหลักการ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8.สถานศึกษามีการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามนโยบาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านบุคลากร						
1.สถานศึกษามีการวางแผนเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการให้ความรู้แก่บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้านเป็นบุคลากรในชุมชน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปร ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.ครูผู้จัดโครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีวิทยากรที่มีความรู้และทักษะ ความถนัดในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีจำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการมีความเหมาะสมและเพียงพอ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.สถานศึกษามีการคัดเลือกวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
8.ครูสามารถดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้กำหนดไว้	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
9.วิทยากรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านกระบวนการ						
1.สถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานจัดโครงการ/กิจกรรม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3.สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินงาน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานที่เหมาะสม และเพียงพอ	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานและ ทบทวนกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.สถานศึกษามีการกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมโครงการได้เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8.สถานศึกษามีการนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
9.สถานศึกษามีวิธีการดำเนินงานที่เหมาะสมและปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10.สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยมีการบูรณาการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านหลักสูตร						
1.สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3.สถานศึกษามีหลักสูตรที่ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีหลักสูตรที่หลากหลาย น่าสนใจ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีการเสนอหลักสูตรและผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	0	+1	+1	+2	0.66	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8.หลักสูตรที่จัดสามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านเทคโนโลยี						
1.สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีพอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีหลักสูตรการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการค้าออนไลน์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปร ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.สถานศึกษามีบุคลากรที่ผ่านการอบรมการค้าออนไลน์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีศูนย์ ICT ประจำตำบล	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีการพัฒนาความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เพื่อให้สามารถใช้ Social Media และ Application ต่างๆ ในการประยุกต์ใช้การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการพัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจการค้าออนไลน์	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.สถานศึกษามีการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ กศน. (ONIE Online Commerce Center : OCCC)	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8.สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีในการจัดช่องทางเผยแพร่และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนให้เป็นระบบครบวงจร	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้
ด้านการวัดประเมินผล						
1.สถานศึกษามีการประเมินผลตามเกณฑ์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสำนักงาน กศน.	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีเกณฑ์การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมโครงการ	+1	+1	0	+2	0.66	ใช้ได้
3.สถานศึกษามีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีการประเมินผลทุกช่วงของการจัดกิจกรรมการจัดการจัดกิจกรรมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีการรายงานผลการประเมินทุกกิจกรรมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	แปร ผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
8.สถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการนิเทศติดตาม						
1.สถานศึกษามีการวางแผนการนิเทศติดตาม	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.สถานศึกษามีการนิเทศผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3.สถานศึกษามีเครื่องมือนิเทศติดตามการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกิจกรรมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4.สถานศึกษามีการนิเทศทุกกิจกรรมโครงการ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6.สถานศึกษามีการนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดทุกระยะ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7.ผู้นิเทศให้คำปรึกษา คำแนะนำในการนิเทศ	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8.สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมโครงการ	+1	0	+1	+2	0.66	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามครู กคน.

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.878	59

2. แบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.715	59

ประวัติผู้วิจัย

บรรณานุกรม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางอริสา ประกอบดี
วัน เดือน ปี เกิด	29 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดพะเยา
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร) สถาบันราชภัฏเชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	286 หมู่ 4 บ้านป่าตึง ตำบลสันทราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	อริสา ประกอบดี (ผู้บรรยาย). (8 มิถุนายน 2562). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงราย ในการประชุมวิชาการบัณฑิต ครั้งที่ 5 (หน้า 387-398) พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา

